PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2009. gada 10. jūnijā *

Lieta T-257/04

Polijas Republika, ko sākotnēji pārstāvēja J. Pjetrass [*J. Pietras*], pēc tam — E. Osņecka-Tamecka [*E. Ośniecka-Tamecka*], T. Novakovskis [*T. Nowakowski*], M. Dovgjelevičs [*M. Dowgielewicz*] un B. Majčina [*B. Majczyna*], pārstāvji, kuriem palīdz M. Špunars [*M. Szpunar*], advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja A. Stobjecka-Kuika [*A. Stobiecka-Kuik*], L. Vizadžo [*L. Visaggio*] un T. van Reins [*T. van Rijn*], pēc tam — van Reins, E. Cerepa-Lakombe [*H. Tserepa-Lacombe*] un A. Šmitkovska [*A. Szmytkowska*], pārstāvji,

atbildētāju,

par prasību atcelt Komisijas 2003. gada 10. novembra Regulas (EK) Nr. 1972/2003 par pārejas posma pasākumiem, kas jānosaka attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas,

* Tiesvedības valoda — poļu.

Slovēnijas un Slovākijas pievienošanās dēļ (OV L 293, 3. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 10. februāra Regulu (EK) Nr. 230/2004 (OV L 39, 13. lpp.), kā arī Komisijas 2004. gada 20. aprīļa Regulu (EK) Nr. 735/2004 (OV L 114, 13. lpp.), 3. pantu un 4. panta 3. punktu un 5. punkta astoto ievilkumu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja V. Tīli [*V. Tiili*] (referente), tiesneši F. Deuss [*F. Dehousse*], I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Białecka*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un S. Soldevila Fragoso [*S. Soldevila Fragoso*],

sekretāre K. Poheca [*K. Pocheć*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 16. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas rašanās fakti

1 2003. gada 10. novembrī Komisija pieņēma Regulu (EK) Nr. 1972/2003 par pārejas posma pasākumiem, kas jānosaka attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanās dēļ (OV L 293, 3. lpp.).

2 Šī regula tika pieņemta, pamatojoties uz Līguma starp Beļģijas Karalisti, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Čehijas Republiku, Igaunijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Polijas Republiku, Slovēnijas Republiku un Slovākijas Republiku par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai (OV L 236, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Pievienošanās līgums"), kas parakstīts Atēnās 2003. gada 16. aprīlī un ko Polijas Republika ratificēja 2003. gada 23. jūlijā, 2. panta 3. punktu, kā arī pamatojoties uz Akta par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacīju-

miem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.; turpmāk tekstā — "Pievienošanās akts"), kas pievienots Pievienošanās līgumam, 41. panta pirmo daļu.

3 Ar šo regulu, kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 10. februāra Regulu (EK) Nr. 230/2004 (OV L 39, 13. lpp.) un Komisijas 2004. gada 20. aprīļa Regulu (EK) Nr. 735/2004 (OV L 114, 13. lpp.), būtībā un tiktāl, ciktāl tas attiecas uz šo prāvu, cita starpā ir ieviesta nodokļu iekasēšanas sistēma attiecībā uz noteiktiem lauksaimniecības produktiem, pārejas posmā atkāpjoties no pretējā gadījumā piemērojamām Kopienu tiesību normām.

4 Tādējādi minētās regulas 3. pantā ir paredzēts:

"Atliktais režīms

1. Šo pantu piemēro, atkāpjoties no Pievienošanās akta IV pielikuma 5. [punkta], kā arī no 20. un 214. panta Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi [..].

2. Par 4. panta 5. punktā uzskaitītajiem produktiem, kuri līdz 2004. gada 1. maijam ir bijuši brīvā apgrozībā piecpadsmit valstu Kopienā vai jaunā dalībvalstī un kuri 2004. gada 1. maijā atrodas pagaidu glabāšanā vai arī bijuši pakļauti kādam no Regulas (EEK) Nr. 2913/92 4. panta 15. punkta b) apakšpunktā un 16. punkta b) līdz g) apakšpunktā minētajiem muitas režīmiem vai procedūrām paplašinātajā Kopienā, vai kuri pēc eksporta formalitāšu nokārtošanas tiek transportēti paplašinātajā Kopienā, maksā *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmi, kāda piemērojama dienā, kad tos laiž brīvā apgrozībā.

Pirmā daļa neattiecas uz produktiem, kurus eksportē no piecpadsmit valstu Kopienas, ja ievedējs sniedz pierādījumu, ka eksportētājvalstī par šiem produktiem eksporta kompensācija nav pieprasīta. Pēc ievedēja pieprasījuma izvedējs nokārto, ka kompetentā iestāde apstiprina eksporta deklarāciju, ka par produktiem nav pieprasīta eksporta kompensācija eksportētājvalstī.

3. Par 4. panta 5. punktā minētajiem produktiem, kurus 2004. gada 1. maijā no trešām valstīm ieved jaunā dalībvalstī un uz kuriem attiecināma ievešana pārstrādei, kas minēta Regulas (EEK) Nr. 2913/92 4. panta 16. punkta d) apakšpunktā, vai pagaidu ievešana, kas minēta turpat 4. panta 16. punkta f) apakšpunktā, un kurus laiž brīvā apgrozībā minētajā dienā vai vēlāk, maksā ievedmuitas nodokli, kāds piemērojams produktiem, ko ieved no trešām valstīm, dienā, kad tos laiž brīvā apgrozībā."

5 Minētās regulas 4. pantā ir paredzēts:

"Maksājumi par precēm brīvā apgrozībā

1. Neierobežojot Pievienošanās akta IV pielikuma 4. [punkta] prasības, gadījumos, uz kuriem neattiecas stingrāki tiesību akti valsts līmenī, jaunās dalībvalstis par 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošu produktu liekajiem krājumiem iekasē maksājumus no to īpašniekiem.

2. Lai noteiktu katra īpašnieka liekos krājumu, jaunās dalībvalstis jo īpaši ņem vērā šo:

a) vidējos krājumus gados pirms pievienošanās;

b) tirdzniecības modeli gados pirms pievienošanās;

c) apstākļus, kādos krājumi izveidojušies.

Lieko krājumu jēdziens attiecas uz produktiem, ko ieved jaunajās dalībvalstīs vai kas cēlušies no jaunajām dalībvalstīm. Lieko krājumu jēdziens attiecas arī uz produktiem, kas paredzēti jauno dalībvalstu tirgum.

[..]

3. Šā panta 1. punktā minētā maksājuma summu nosaka pēc *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmes, kāda ir spēkā 2004. gada 1. maijā. Ieņēmumus no valsts [varas] iestāžu iekasētajiem maksājumiem asignē jauno dalībvalstu budžetam.

[..]

5. Šā panta prasības piemēro produktiem, uz kuriem attiecas šādi KN kodi:

[..]

— Polijā:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(izņemot kodu 1702 30 10)], 1702 40 [(izņemot kodu 1702 40 10)], 1702 90 [(tikai attiecībā uz kodiem 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 un 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[..]

6. Komisija var iekļaut produktus 5. punktā izklāstītajā sarakstā vai no saraksta izslēgt."

6 Septiņi produkti, kas ietverti Regulas Nr. 1972/2003, tās redakcijā ar grozījumiem, 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā minētajā sarakstā, tajā tika ietverti atbilstoši Regulai Nr. 735/2004, proti, produkti, uz kuriem attiecas KN kodi 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 un 2008 30 75. Ar Regulu Nr. 735/2004 tika grozīts tikai attiecīgais saraksts, nevis citu šajā prasībā apstrīdēto Regulas Nr. 1972/2003 noteikumu redakcija.

Process

7 2004. gada 28. jūnijā Polijas Republika cēla šo prasību, Pirmās instances tiesas kancelejā iesniedzot prasības pieteikumu.

8 Uzskatot, ka šajā lietā ir izvirzīts identisks interpretācijas jautājums, kāds tika izvirzīts Tiesā izskatāmajā lietā C-273/04 Polija/Padome, Pirmās instances tiesas trešās palātas priekšsēdētājs saskaņā ar Tiesas Statūtu 54. panta trešo daļu un Pirmās instances tiesas Reglamenta 77. panta a) apakšpunktu un 78. pantu ar 2006. gada 11. jūlija rīkojumu apturēja tiesvedību šajā lietā līdz Tiesas sprieduma pasludināšanai.

9 Ar 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-273/04 Polija/Padome (Krājums, I-8925. lpp.) Tiesa pēc tam, kad tā vispirms izskatīja lietu pēc būtības, nelemjot par Padomes izvirzīto iebildi par nepieņemamību, nolēma attiecīgo prasību noraidīt.

10 Tā kā tika mainīts Pirmās instances tiesas palātu sastāvs, tiesnesis referents tika norīkots uz pirmo palātu, kā rezultātā šī lieta tika nodota šai palātai.

11 Ar 2008. gada 8. janvāra lēmumu Pirmās instances tiesa, interpretējot Polijas Republikas lūgumu nodot lietu izskatīšanai virspalātā kā tādu, kuru pakārtoti paredzēts nodot izskatīšanai palātai piecu tiesnešu sastāvā, pēc pirmās palātas priekšlikuma, piemērojot Reglamenta 51. panta 1. punkta otro daļu, saskaņā ar ko, ja to lūdz dalībvalsts, kas ir lietas dalībniece, lietu izlemj palāta, kurā ir vismaz pieci tiesneši, nosūtīja lietu pirmajai palātai paplašinātā sastāvā.

12 2008. gada 11. aprīlī Pirmās instances tiesa uzdeva dažus rakstveida jautājumus Komisijai, kura šo lūgumu izpildīja noteiktajā termiņā.

13 Pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklausīšanas Pirmās instances tiesa (pirmā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma uzsākt mutvārdu procesu.

14 Tiesas sēdē 2008. gada 16. jūnijā lietas dalībnieki tika uzklausīti attiecībā uz to mutvārdu paskaidrojumiem un atbildēm uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.

15 Polijas Republikas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Regulas Nr. 1972/2003, tās redakcijā ar grozījumiem, 3. pantu un 4. panta 3. punktu un 5. punkta astoto ievilkumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— pilnībā noraidīt prasību;

— piespriest Polijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

17 Neizvirzot formālu iebildi par nepieņemamību, Komisija savai aizstāvībai norāda, ka prasība ir iesniegta pēc termiņa beigām un tātad ir nepieņemama.

18 Komisija atgādina, ka atbilstoši EKL 230. panta piektajai daļai prasība pret regulu ir jāiesniedz divu mēnešu laikā, sākot no piecpadsmitās dienas pēc tās publicēšanas. Līdz ar to, tā kā Regula Nr. 1972/2003 *Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēta 2003. gada 11. novembrī, termiņš prasības pret šo regulu iesniegšanai esot beidzies 2004. gada 4. februāra pusnaktī.

19 Komisija uzsver, ka Pievienošanās aktā nav paredzēta neviena norma, kas ļautu atkāpties no EKL 230. pantā noteiktā termiņa. Tā uzskata, ka cita, nevis Regulas Nr. 1972/2003 publicēšanas datuma kā termiņa Polijas Republikai prasības iesniegšanai sākuma datuma noteikšana nozīmētu ieviest jaunajām dalībvalstīm citu termiņa prasības iesniegšanai beigu datumu, nekā tas ir paredzēts vecajām dalībvalstīm.

20 Sava apgalvojuma pamatojumam Komisija atsaucas uz Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-194/01 Komisija/Austrija (*Recueil*, I-4579. lpp.). Tā norāda, ka šajā spriedumā Tiesa uzskatīja, ka jaunās dalībvalstis pēc to pievienošanās nevar celt prasību par Kopienas tiesību akta atcelšanu, lai gan termiņš tā apstrīdēšanai ir beidzies pirms to pievienošanās (41. punkts). Komisija atsaucas arī uz Tiesas 1982. gada 16. februāra

spriedumu apvienotajās ietās 39/81, 43/81, 85/81 un 88/81 *Halyvourgiki* un *Helleniki Halyvourgia*/Komisija (*Recueil*, 593. lpp., 9.–15. punkts), kurā, pēc tās domām, Tiesa uzskatīja, ka tiesību aktos, kas pieņemti laikposmā starp Pievienošanās akta parakstīšanas un tā piemērošanas datumu, jaunajām dalībvalstīm paredzētas pilnas tiesības, sākot no minētā līguma spēkā stāšanās dienas.

21 Visbeidzot, Komisija uzskata, ka Polijas Republikas arguments, kas izklāstīts replikas rakstā, saskaņā ar kuru pat tad, ja termiņš prasības celšanai par Regulu Nr. 1972/2003 ir beidzies, prasība katrā ziņā esot pieņemama attiecībā uz produktiem, kas pievienoti ar Regulu Nr. 735/2004, ir jauns pamats Reglamenta 48. panta 2. punkta izpratnē un ka tātad tas ir nepieņemams.

22 Polijas Republika atgādina, ka Pievienošanās līguma 2. panta 3. punktā ir paredzēts, ka Savienības iestādes pirms pievienošanās var veikt minētā akta 41. pantā minētos pasākumus, kuri stājas spēkā tikai tādā gadījumā un tikai tajā brīdī, kad stājas spēkā attiecīgais līgums. Šis pēdējais minētais apstāklis atšķirot Regulu Nr. 1972/2003 no citiem tiesību aktiem, ko Kopienu iestādes ir pieņēmušas pirms pievienošanās, tāpat kā tas, ka šajā regulā ietvertais jēdziens "dalībvalstis" attiecas gan uz vecajām, gan jaunajām dalībvalstīm.

23 Tādēļ, neapstrīdot EKL 230. pantā noteikto termiņu attiecībā uz visiem tiesību aktiem, kas pieņemti laikposmā pirms jaunas dalībvalsts pievienošanās, Polijas Republika uzskata, ka tiktāl, ciktāl Regula Nr. 1972/2003 ir pieņemta, pamatojoties uz Pievienošanās aktu, un tai tikusi adresēta kā dalībvalstij, tai bija tiesības celt prasību divu mēnešu laikā, sākot no tās pievienošanās brīža.

24 Polijas Republika šajā sakarā norāda, ka iepriekš 20. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Halyvourgiki* un *Helleniki Halyvourgia*/Komisija un spriedums lietā

Komisija/Austrija atšķirībā no Regulas Nr. 1972/2003 neattiecas uz tiesību aktiem, kas pieņemti, pamatojoties uz Pievienošanās aktu.

25 Polijas Republika turklāt uzskata, ka, tā kā Regula Nr. 1972/2003 ir adresēta Eiropas Savienības dalībvalstīm 2004. gada 1. maijā, tās publicēšana atbilstoši Pievienošanās akta II pielikuma 22. punkta 1) apakšpunktam ir jāveic 20 Eiropas Savienības oficiālajās valodās. Tātad minētās regulas publicēšanas process nevarot būt pabeigts 2003. gada 11. novembrī, bet gan 2004. gada 1. maijā, datumā, kurā vai no kura šī regula tikusi publicēta visās 20 oficiālajās valodās.

26 Pēc Polijas Republikas domām, tās apgalvojumu apstiprinot judikatūra, saskaņā ar kuru Kopienu tiesību aktu dažādām valodu versijām ir vienāds spēks un to interpretācija ietver dažādu valodu versiju salīdzināšanu (Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *Cilfit* u.c., *Recueil*, 3415. lpp., 18. punkts). 2003. gada 11. novembrī Regula Nr. 1972/2003 poļu valodā nebija publicēta, un līdz ar to nebija iespējams to pareizi interpretēt.

27 Polijas Republika norāda arī, ka 2004. gada 1. maijs ir termiņa celt prasību sākuma datums visām dalībvalstīm, nevis tikai dalībvalstīm, kuras ir pievienojušās šajā datumā, kas tādējādi atspēko Komisijas argumentus saistībā ar atšķirīgiem termiņu celt prasību beigu datumiem.

28 Polijas Republika turklāt norāda, ka Komisijas apgalvojums nozīmē vājāku tiesību aizsardzību tiesā jaunajām dalībvalstīm, lai gan Regula Nr. 1972/2003 it īpaši skar tās. Tā kā [šī regula] tām ir adresēta kā dalībvalstīm, tām būtu jābūt arī iespējai apstrīdēt konkrēto regulu kā dalībvalstīm.

29 Polijas Republika apgalvo, ka tā neesot varējusi celt prasību par Regulu Nr. 1972/2003 kā neprivileģēta lietas dalībniece atbilstoši EKL 230. panta ceturtajai daļai pirms tās pievienošanās, jo, no vienas puses, attiecīgā regula ir vispārpiemērojams tiesību akts, nevis individuāls lēmums minētās normas izpratnē un, no otras puses, šī regula Polijas Republiku neskar tieši un individuāli Tiesas judikatūras, kas attiecas uz prasībām, kuras iesniegušas teritoriālās kopienas, izpratnē (Tiesas 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-452/98 *Nederlandse Antillen*/Padome, *Recueil*, I-8973. lpp., un 2003. gada 10. aprīļa spriedums lietā C-142/00 P Komisija/*Nederlandse Antillen*, *Recueil*, I-3483. lpp., 69. punkts). Polijas Republika uzskata, ka tikai tiesību akti, kuri minētajām teritoriālajām kopienām neļauj īstenot to funkcijas tādā veidā, kāds tām šķiet atbilstošs, var tikt uzskatīti par tādiem, kas tās skar individuāli (Pirmās instances tiesas 1999. gada 15. jūnija spriedums lietā T-288/97 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija, *Recueil*, II-1871. lpp.). Ar Regulu Nr. 1972/2003 neesot ierobežotas tās tiesības šajā sakarā.

30 Polijas Republika norāda arī, ka EKL 241. pants nav lietderīgs tiesību aizsardzības līdzeklis attiecībā pret Regulu Nr. 1972/2003, jo tās nav patstāvīgas tiesības celt prasību un uz to var tikai papildus atsaukties tiesvedības, kas uzsākta, pamatojoties uz citu tiesisko pamatu, ietvaros. Turklāt konkrētie Regulas Nr. 1972/2003 noteikumi esot tik precīzi, ka tie nav pamats detalizētāku īstenošanas pasākumu veikšanai, kas neļauj atsaukties uz to nepiemērojamību atbilstoši EKL 241. pantam. Turklāt dalībvalsts pēc EKL 230. pantā paredzētā termiņa beigām nevar apstrīdēt Kopienu tiesību akta spēkā esamību kā aizstāvības līdzekli tiesvedībā, kura ir vērsta uz to, lai konstatētu, ka tā nav izpildījusi savus pienākumus netransponēšanas dēļ. Tātad Komisijas apgalvojuma rezultātā tiktu liegtas tiesības celt prasību attiecībā pret Regulu Nr. 1972/2003.

31 Pakārtoti Polijas Republika savā atbildes rakstā apgalvo, ka šī prasība, kas celta 2004. gada 28. jūnijā, katrā ziņā ir pieņemama attiecībā uz produktiem, kas pievienoti ar Regulu Nr. 735/2004, kura *Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta 2004. gada 21. aprīlī, jo tā ir cēlusi prasību par Regulas Nr. 1972/2003, kas grozīta ar Regulu Nr. 735/2004, atcelšanu.

Pirmās instances tiesas vērtējums

32 Saskaņā ar EKL 230. panta piekto daļu prasības "jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad [..] tiesību akts publicēts [..] vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas [prasītājai] kļuvis zināms". Jau no minētās normas formulējuma izriet, ka diena, kurā kļuvis zināms tiesību akts un no kuras sākas termiņš prasības celšanai, ir pakārtota salīdzinājumā ar dienu, kad tiesību akts publicēts vai paziņots (Tiesas 1998. gada 10. marta spriedums lietā C-122/95 Vācija/Padome, *Recueil*, I-973. lpp., 35. punkts).

33 Ir jānorāda arī, ka šaura Kopienu tiesību noteikumu par procesuālajiem termiņiem piemērošana atbilst tiesiskās drošības prasībai un vajadzībai izvairīties no jebkāda veida diskriminācijas un patvaļīgas rīcības tiesu darbā (Tiesas 1992. gada 5. februāra rīkojums lietā C-59/91 Francija/Komisija, *Recueil*, I-525. lpp., 8. punkts; 1994. gada 15. jūnija spriedums lietā C-137/92 P Komisija/*BASF* u.c., *Recueil*, I-2555. lpp., 40. punkts; 1998. gada 7. maija rīkojums lietā C-239/97 Īrija/Komisija, *Recueil*, I-2655. lpp., 7. punkts, un 2002. gada 17. maija rīkojums lietā C-406/01 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-4561. lpp., 20. punkts). Turklāt šaura procesuālo termiņu ievērošana atbilst pareizas tiesvedības un procesuālās ekonomijas prasībām (Tiesas 1999. gada 14. septembra spriedums lietā C-310/97 P Komisija/*AssiDomän Kraft Products* u.c., *Recueil*, I-5363. lpp., 61. punkts). Visbeidzot, prasības novēlotais raksturs ir sabiedriskās kārtības izņēmums, kurš [Tiesai] ir jāizskata pēc pašas iniciatīvas (Tiesas 1980. gada 5. jūnija spriedums lietā 108/79 *Belfiore*/Komisija, *Recueil*, 1769. lpp., 3. punkts).

34 Šajā gadījumā Regula Nr. 1972/2003 *Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta 2003. gada 11. novembrī. Tātad, sākot no šī datuma, ir jāaprēķina diena, kurā beidzas termiņš prasības celšanai.

35 Atbilstoši Reglamenta 101. panta 1. punkta a) apakšpunktam, " ja dienās, nedēļās, mēnešos vai gados izteiktu termiņu ir jāsāk skaitīt no kāda notikuma vai darbības brīža, tad dienu, kad notiek attiecīgais notikums vai darbība, attiecīgajā termiņā neiekļauj". Turklāt, piemērojot Reglamenta 102. panta 1. punktu, ja termiņš, kas atvēlēts tiesvedības uzsākšanai par iestādes pieņemtu aktu, sākas no šā akta publicēšanas, šo

termiņu 101. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē skaita no 14. dienas beigām pēc akta publicēšanas dienas *Oficiālajā Vēstnesī*. No tā izriet, ka šajā gadījumā divu mēnešu termiņu prasības celšanai ir jāsāk skaitīt no 2003. gada 25. novembra pusnakts.

36 Turklāt Reglamenta 101. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka mēnešos izteikts termiņš beidzas pēdējās mēneša dienas tajā pašā datumā, kad ir noticis notikums vai darbība, no kuras sāk skaitīt attiecīgo termiņu. Tātad termiņš šajā prasībā beidzās 2004. gada 25. janvāra pusnaktī.

37 Tomēr atbilstoši Reglamenta 102. panta 2. punktam procesuālajam termiņam, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, jāpieskaita vienotais desmit dienu termiņš, un tātad galīgais termiņš prasības par Regulu Nr. 1972/2003 celšanai beidzās 2004. gada 4. februāra pusnaktī.

38 Polijas Republika šo prasību iesniedza 2004. gada 28. jūnijā. No tā izriet, ka attiecībā uz Regulu Nr. 1972/2003 tā ir celta novēloti.

39 Neviens no Polijas Republikas argumentiem nevar atspēkot šo secinājumu.

40 Pirmkārt, attiecībā uz argumentu, kuru Polijas Republika norādījusi sakarā ar nepilnīgo Regulas Nr. 1972/2003 publicēšanu, jo tā neesot bijusi publicēta visās 20 Eiropas Savienības oficiālajās valodās, jānorāda, ka Padomes 1958. gada 15. aprīļa Regulas Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.),

tās redakcijā ar grozījumiem, 4. panta 2003. gada 11. novembrī piemērojamajā versijā ir paredzēts, ka "regulas un citus vispārēji piemērojamus dokumentus izstrādā visās vienpadsmit oficiālajās valodās".

41 Tā kā Pievienošanās līguma 1. pantā ir paredzēts, ka Pievienošanās akta noteikumi ir minētā līguma sastāvdaļa, tie stājas spēkā tajā pašā datumā, kad stājas spēkā šis līgums. Līdz ar to valodu lietojumā izdarītie grozījumi, kas paredzēti Pievienošanās akta II pielikuma 22. punkta 1) apakšpunktā un kas ietver jauno dalībvalstu valodas kā iestāžu darba valodas, nav stājušies spēkā tikai 2004. gada 1. maijā.

42 No tā izriet, ka Komisijai nebija pienākuma Regulu Nr. 1972/2003 publicēt poļu valodā 2003. gada 11. novembrī un ka to varēja interpretēt, ņemot vērā valodu versijas, kuras tika publicētas šajā datumā.

43 Otrkārt, attiecībā uz otro argumentu, kas saistīts ar Regulas Nr. 1972/2003 stāšanos spēkā, ja vien ir stājies spēkā Pievienošanās līgums un datumā, kurā tas ir stājies spēkā, proti, 2004. gada 1. maijā, nedrīkst sajaukt tiesību akta apstrīdamību, kas ir atkarīga no visu prasību attiecībā uz publicēšanas formalitātēm izpildes, kura ir iemesls tam, ka prasības celšanas termiņš sākas no minētā tiesību akta stāšanās spēkā, kas var būt novēlota (šajā sakarā skat. ģenerāladvokāta Pojareša Maduru [*Poiares Maduro*] secinājumus lietā Polija/Padome, kurā pasludināts iepriekš 9. punktā minētais spriedums, *Recueil*, I-8929. un I-8962. lpp., 23. punkts).

44 EKL 230. panta piektajā daļā kā prasības celšanas termiņa sākums nav paredzēts tiesību akta spēkā stāšanās datums. Lai gan, kā to apgalvo Polijas Republika, Regula Nr. 1972/2003 atšķiroties no pārējā *acquis communautaire* sakarā ar tās īstenošanas brīdi un tās adresātu loku, tas tātad neietekmē to, ka prasības celšanas termiņš sākas no attiecīgās regulas publicēšanas brīža.

45 Treškārt, attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru Regula Nr. 1972/2003 bija adresēta visām dalībvalstīm, tostarp Polijas Republikai, tādējādi, ka tai bija jāvar šo regulu apstrīdēt šajā statusā, arī tas ir jānoraida.

46 Pirmkārt, Pievienošanās aktā Kopienu iestādēm ir īpaši paredzēta iespēja veikt noteiktus pasākumus laikposmā starp Pievienošanās akta parakstīšanu un jauno dalībvalstu pievienošanās datumu, tomēr neparedzot pagaidu atkāpes no Kopienu tiesību aktu likumības kontroles sistēmas.

47 Otrkārt, ir jāatgādina, ka Kopienu tiesību noteikumi, kuri attiecas uz procesuālajiem termiņiem, ir piemērojami šauri (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 15. janvāra spriedumu lietā 152/85 *Misset*/Padome, *Recueil*, 223. lpp., 11. punkts) un no tiem var atkāpties tikai tad, ja pastāv neparedzēti apstākļi vai nepārvarama vara (Tiesas 2004. gada 19. februāra rīkojums lietā C-369/03 P *Forum des migrants*/Komisija, *Recueil*, I-1981. lpp., 16. punkts). Polijas Republika nepaskaidro, kādēļ attiecībā uz to pastāvošie apstākļi esot neparedzēti un varētu likt atkāpties no procesuālo termiņu šauras piemērošanas principa, tādējādi pārkāpjot tiesiskās drošības principu.

48 Treškārt, ja Polijas Republikas arguments būtu bijis jāsaprot tādējādi, ka tā uzskatīja, ka tai, lai celtu savu prasību, bija jānogaida, līdz tā iegūst dalībvalsts statusu, būtu jāuzsver, ka EKL 230. pantā paredzētais termiņš prasības celšanai ir vispārpiemērojams. Attiecībā uz Polijas Republiku dalībvalsts statuss nav vajadzīgs. Šis termiņš prasības celšanai tai katrā ziņā ir piemērojams kā juridiskai personai.

49 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, kas saistīts ar tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, pirmām kārtām ir jānorāda, ka tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā nekādi neietekmē Kopienu tiesību noteikumu par procesuālajiem termiņiem šaura

piemērošana, kura cita starpā atbilst tiesiskās drošības prasībai (iepriekš 33. punktā minētais rīkojums lietā Vācija/Parlaments un Padome, 20. punkts).

50 Turklāt, lai gan ir taisnība, ka nosacījumi prasības celšanai Kopienu tiesās ir jāinterpretē, ņemot vērā efektīvas tiesiskās aizsardzības principu, tomēr ar tādu interpretāciju, nepārkāpjot šajā līgumā noteikto Kopienu tiesu jurisdikciju, nevar tikt atcelts līgumā skaidri paredzētais nosacījums (Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedums lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 44. punkts; pēc analoģijas skat. arī Tiesas 2003. gada 28. marta rīkojumu lietā C-75/02 P *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, *Recueil*, I-2903. lpp., 34. punkts).

51 Visbeidzot, lai gan ir pareizi, ka Kopienu tiesas, interpretējot EKL 230. panta otro un ceturto daļu, ir atzinušas indivīdiem, kuriem nebija nekādu efektīvu tiesību aizsardzības līdzekļu attiecībā pret minētajiem tiesību aktiem, tiesības celt prasību par 230. panta pirmajā daļā norādīto tiesību aktu atcelšanu (šajā sakarā skat. Tiesas 1986. gada 23. aprīļa spriedumu lietā 294/83 *Les Verts*, *Recueil*, 1339. lpp., 23. punkts; 1992. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-295/90 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-4193. lpp., un 1992. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-65/90 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-4593. lpp.), tomēr fakts, ka termiņš prasības celšanai sākas no Regulas Nr. 1972/2003 publicēšanas brīža, neliedz Polijas Republikai vērsties Pirmās instances tiesā, lai pārbaudītu minētās regulas likumību. Pretēji Polijas Republikas apgalvotajam tā varēja celt prasību par šo tiesību aktu atbilstoši EKL 230. panta ceturtajai daļai.

52 Lai gan trešās valstis, tostarp jaunās dalībvalstis pirms pievienošanās, nevar pieprasīt tādu pašu statusu, kādu Kopienu sistēma piešķir dalībvalstīm saistībā ar prāvām, tomēr tām ir tādas pašas iespējas tiesāties, kādas Kopienu sistēma piešķir juridiskām personām (šajā sakarā skat. iepriekš 43. punktā minētos ģenerāladvokāta Pojareša Maduru secinājumus lietā, kurā pasludināts spriedums Polija/Padome, 40. punkts).

53 Šī interpretācija ir apstiprināta ar judikatūru par vietēja mēroga iestāžu tiesībām celt prasību par tiesību akta atcelšanu, saskaņā ar kuru EKL 230. panta ceturtās daļas mērķis ir visām fiziskām un juridiskām personām, uz kurām tieši un individuāli attiecas

Kopienu iestāžu rīcība, nodrošināt atbilstošu tiesas aizsardzību. Tāpēc tiesības celt prasību jāatzīst jau vienīgi saskaņā ar šo mērķi, un tādējādi jādod iespēja celt prasību visām personām, kas atbilst visiem paredzētajiem objektīvajiem nosacījumiem, t.i., ka tām ir vajadzīgais juridiskais statuss un apstrīdētajai rīcībai tieši un individuāli jāattiecas uz tām. Tas ir spēkā arī tad, ja prasītājs ir valsts iestāde, kas atbilst šiem kritērijiem (iepriekš 29. punktā minētais spriedums lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija, 41. punkts; skat. arī iepriekš 43. punktā minētos ģenerāladvokāta Pojareša Maduru secinājumus lietā, kurā pasludināts spriedums Polija/Padome, 41. punkts), kas bija piemērojams jaunajām dalībvalstīm pirms to pievienošanās Eiropas Savienībai.

54 Šajā gadījumā Regula Nr. 1972/2003 noteikti ir vispārpiemērojams tiesību akts, nevis lēmums EKL 249. panta izpratnē. Tomēr tas, ka kāds tiesību akts ir vispārpiemērojams, neizslēdz iespēju, ka tas dažas fiziskas vai juridiskas personas var skart tieši un individuāli (Tiesas 1994. gada 18. maija spriedums lietā C-309/89 *Codorníu*/Padome, *Recueil*, I-1853. lpp., 19. punkts, un iepriekš 29. punktā minētais spriedums lietā *Nederlandse Antillen*/Komisija, 55. punkts).

55 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vispārpiemērojams tiesību akts, tāds kā regula, var individuāli skart fiziskas vai juridiskas personas tikai tad, ja tiesību akts tās ietekmē dažu to specifisko īpašību dēļ vai kādas faktiskas situācijas dēļ, kas tās raksturo attiecībā pret jebkuru citu personu, un tādēļ tās individuāli izceļ analogi lēmuma adresātam EKL 249. panta izpratnē (Tiesas 2001. gada 22. novembra spriedums lietā C-451/98 *Antillean Rice Mills*/Padome, *Recueil*, I-8949. lpp., 49. punkts; iepriekš 50. punktā minētais spriedums lietā *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, 36. punkts, un iepriekš 29. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Nederlandse Antillen*, 65. punkts).

56 Šajā sakarā jāuzsver, ka vietēja mēroga iestādi Kopienu tiesību akts skar tieši un individuāli, ja tas šai iestādei tieši traucē pēc saviem ieskatiem īstenot savas pilnvaras (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedumu lietā T-214/95 *Vlaams Gewest*/Komisija, *Recueil*, II-717. lpp., 29. punkts, un iepriekš 29. punktā minēto spriedumu lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija, 31. punkts).

57 Tam ir jābūt piemērojamam arī jaunajām dalībvalstīm pirms to pievienošanās Eiropas Savienībai attiecībā uz Kopienu tiesību aktiem, kas pieņemti pēc Pievienošanās līguma parakstīšanas.

58 Jāsecina, ka Regulas Nr. 1972/2003 normās Polijas Republikai noteikti dažādi pienākumi un tādējādi tieši traucēts pēc saviem ieskatiem īstenot savas pilnvaras.

59 Atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 4. pantam Polijas Republikai cita starpā nekavējoties ir jāveic 2004. gada 1. maijā pieejamo noteiktu lauksaimniecības produktu krājumu uzskaite un jāiekasē maksājumi no brīvā apgrozībā esošu produktu liekajiem krājumiem īpašniekiem tādā apmērā, kas atbilst ievedmuitas nodokļu likmei, kas *erga omnes* piemērojama šajā datumā.

60 Turklāt Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā Polijas Republikai ir noteikts pienākums minētās regulas 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā uzskaitītos produktus, kuri ir laisti brīvā apgrozībā tās teritorijā pirms 2004. gada 1. maija un kuri 2004. gada 1. maijā atrodas pagaidu glabāšanā vai arī bijuši pakļauti kādam no 1992. gada 12. oktobra Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1996, L 97, 38. lpp.) 4. panta 15. punkta b) apakšpunktā un 16. punkta b) līdz g) apakšpunktā minētajiem muitas režīmiem vai procedūrām paplašinātajā Kopienā, vai kuri pēc eksporta formalitāšu nokārtošanas tiek transportēti paplašinātajā Kopienā, aplikt ar nodokli par tādu summu, kas *erga omnes* atbilst ievedmuitas nodokļu likmei, kāda piemērojama dienā, kad tos laiž brīvā apgrozībā.

61 Līdz ar to ir jāsecina, ka, pirms Polijas Republika kļuva par dalībvalsti, Regula Nr. 1972/2003 to skāra tieši un individuāli un tā atbilstoši EKL 230. panta ceturtajai daļai par minēto regulu varēja celt prasību atcelt tiesību aktu.

62 No iepriekš izklāstītā izriet, ka termiņu prasības celšanai šaura piemērošana, sākot no Regulas Nr. 1972/2003 publicēšanas datuma, šajā gadījumā netraucē Polijas Republikai īstenot tās tiesības un saņemt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

63 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka attiecībā uz Regulu Nr. 1972/2003 šī prasība ir novēlota un līdz ar to ir noraidāma kā nepieņemama.

64 Tādējādi ir jāanalizē Polijas Republikas pakārtoti izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru šī prasība, kas celta 2004. gada 28. jūnijā, katrā ziņā ir pieņemama attiecībā uz produktiem, kuri ir pievienoti ar Regulu Nr. 735/2004, kura *Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta 2004. gada 21. aprīlī.

65 Pirmām kārtām jāatgādina, ka Polijas Republikas gadījumā ar Regulu Nr. 735/2004 cita starpā produktu, kuri ir pakļauti Regulā Nr. 1972/2003 paredzētajiem pasākumiem, sarakstam tika pievienoti septiņi produkti, uz kuriem iepriekš līdzīgi pasākumi nebija attiecināmi (skat. iepriekš 6. punktu).

66 Šo prasību Polijas Republika cēlusi par Regulu Nr. 1972/2003 tās redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti tostarp ar Regulu Nr. 735/2004. No tā izriet, ka Polijas Republika no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža apstrīd septiņu ar Regulu Nr. 735/2004 pievienoto produktu pakļaušanu tiem pašiem pasākumiem, kādi sākotnēji ar Regulu Nr. 1972/2003 tika ieviesti attiecībā uz citiem produktiem.

67 Tātad Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru Polijas Republika, izvirzot savu pakārtoto argumentu tikai replikā, ir iesniegusi jaunu pamatu tiesvedības laikā, kas ar Reglamenta 48. panta 2. punkta pirmo daļu ir aizliegts, ir noraidāms.

68 Lai gan procesuāla rakstura arguments, kurš tikko tika noraidīts, ir vienīgais Komisijas pret prasības pieņemamību izvirzītais arguments attiecībā uz ar Regulu Nr. 735/2004 pievienoto produktu pakļaušanu minētajiem pasākumiem, tomēr ir jāpārbauda šis pieņemamības jautājums no materiālā viedokļa tiktāl, ciktāl, kā tas tika norādīts arī iepriekš 33. punktā, prasības novēlotais raksturs ir sabiedriskās kārtības izņēmums, kurš [Tiesai] ir jāizskata pēc pašas iniciatīvas.

69 Tādējādi ir jāpārbauda, vai, tā kā Polijas Republika tās gadījumā neapstrīd septiņu produktu pievienošanu produktu sarakstam, kas pakļauti Regulā Nr. 1972/2003 paredzētajiem pasākumiem, kā tādu, bet minēto pasākumu likumību, šī prasība nebūtu jāuzskata par nepieņemamu attiecībā uz ar Regulu Nr. 735/2004 pievienotajiem produktiem sakarā ar to, ka ar šo pamatu Polijas Republika patiesībā neapstrīd ar šo regulu izdarīto grozījumu likumību, bet pasākumu, kas sākotnēji ieviesti ar Regulu Nr. 1972/2003, attiecībā uz citiem produktiem likumību, tādējādi apejot ar to saistīto noilgumu.

70 Šajā sakarā ir jānorāda, ka, lai gan tiesību akta, kas nav apstrīdēts noteiktajā termiņā, galīgais raksturs attiecas ne tikai uz pašu tiesību aktu, bet arī uz ikvienu vēlāku aktu, kam ir tīri apstiprinošs raksturs, šis risinājums, kas balstīts uz nepieciešamo tiesisko stabilitāti un attiecas gan uz individuāliem aktiem, gan uz tiem aktiem, kam ir normatīvs raksturs, kā, piemēram, regulu, ja regulas norma ir grozīta, termiņš prasības iesniegšanai sākas no jauna attiecībā uz prasību atcelt ne tikai šo normu, bet arī visas tās normas, kas pat tad, ja tās nav grozītas, veido vienotu veselumu ar to (šajā sakarā skat. Tiesas 2007. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-299/05 Komisija/Parlaments un Padome, Krājums, I-8695. lpp., 29. un 30. punkts).

71 Kopienu tiesību akts, saskaņā ar kuru kādam sarakstam tiek pievienoti produkti, var veidot tikai vienu veselumu ar cita Kopienu tiesību akta normām, kurā paredzēti

pasākumi, kuriem ir pakļauti šī saraksta produkti, jo pretējā gadījumā tiesību aktam, saskaņā ar kuru tiek pievienoti produkti, nebūtu nekādu tiesisku seku.

72 Turklāt ir jāuzsver, ka personai, kurai ir tiesības celt prasību par Kopienu tiesību aktu, saskaņā ar kuru sarakstā esošie produkti ir pakļauti noteiktiem pasākumiem, un kura to neizdara noteiktajā termiņā, nevar liegt prasības par citu tiesību aktu, saskaņā ar kuru produkti ir pievienoti attiecīgajam sarakstam, kontekstā atsaukties uz pasākumu, kuriem šie papildu produkti no šī brīža ir pakļauti, nelikumību. Šādi pasākumi attiecībā uz ar otro pieņemto tiesību aktu šim sarakstam pievienotajiem produktiem ir jauni pasākumi. Tātad otrais pieņemtais tiesību akts attiecībā uz minētajiem pasākumiem nevar tikt uzskatīts par tīri apstiprinošu.

73 Līdz ar to ir jāsecina, ka šī prasība ir pieņemama, ja vien to var interpretēt kā prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to Polijas Republikas gadījumā septiņi papildu produkti tiek pakļauti tādiem pašiem pasākumiem kā tie, kas sākotnēji tika ieviesti ar Regulu Nr. 1972/2003 attiecībā uz citiem produktiem (turpmāk tekstā — "strīdīgie pasākumi") un kurus Polijas Republika uzskata par nelikumīgiem attiecībā uz šiem septiņiem papildu produktiem. Polijas Republikas pamati un argumenti pret apstrīdētajām Regulas Nr. 1972/2003 normām ir jāinterpretē šādi.

Par lietas būtību

74 Būtībā šī prasība ir sadalīta četrās daļās.

75 Pirmajā daļā savas prasības atcelt Regulu Nr. 735/2004 atbalstam Polijas Republika izvirza piecus pamatus, jo tās gadījumā regulā septiņi papildu produkti, kas norādīti Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā, pakļauti pasākumiem, kurus tā attiecībā uz

konkrētajiem produktiem uzskata par nelikumīgiem. Pirmais pamats attiecas uz preču brīvas aprites principa pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz Komisijas pilnvaru noteikt minētos pasākumus neesamību un Pievienošanās akta 22. un 41. panta pārkāpumu. Trešais pamats attiecas uz nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu. Ceturtais pamats attiecas uz pamatojuma neesamību vai nepietiekamību. Visbeidzot, piektais pamats attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu.

76 Otrajā daļā savas prasības atcelt Regulu Nr. 735/2004 atbalstam Polijas Republika izvirza divus pamatus, jo tās gadījumā regulā septiņi papildu produkti pakļauti pasākumam, kas norādīts Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā, kuru tā attiecībā uz konkrētajiem produktiem uzskata par nelikumīgu. Pirmais pamats attiecas uz Pievienošanās akta 41. panta un samērīguma principa pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu.

77 Trešajā daļā savas prasības atcelt Regulu Nr. 735/2004 atbalstam Polijas Republika izvirza tikai vienu pamatu, jo tās gadījumā Regulas Nr. 1972/2003, ko tā uzskata par grozītu, pārkāpjot Pievienošanās akta 41. panta noteikumus un samērīguma principu, 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā minētajam sarakstam ir pievienoti septiņi papildu produkti.

78 Visbeidzot, ceturtajā daļā savas prasības atcelt Regulu Nr. 735/2004 atbalstam Polijas Republika izvirza tikai vienu pamatu, jo tās gadījumā regulā septiņi papildu produkti pakļauti visiem strīdīgajiem pasākumiem, kurus tā attiecībā uz konkrētajiem produktiem uzskata par nelikumīgiem. Vienīgais pamats attiecas uz pilnvaru nepareizu izmantošanu.

79 Vispirms ir jāpārbauda Polijas Republikas otrajā prasības daļā izvirzītie pamati un pēc tam — tie pamati, kas izvirzīti prasības trešajā, pirmajā un ceturtajā daļā.

Par otro prasības daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004, jo regulā septiņi papildu produkti pakļauti pasākumam, kas norādīts Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā

80 No Regulas Nr. 1972/2003 preambulas pirmā apsvēruma izriet, ka pārejas posma pasākumi jānosaka, lai izvairītos no tirdzniecības novirzes riska, kas var ietekmēt lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju tādēļ, ka 2004. gada 1. maijā Eiropas Savienībai pievienosies desmit jaunas valstis. Minētās regulas preambulas trešajā apsvērumā ir norādīts arī, ka šīs novirzes bieži vien ir saistītas ar produktiem, kurus, rēķinoties ar paplašināšanos, pārvieto speciāli un kuri nav attiecīgās valsts normālie krājumi, bet ka liekie krājumi var izveidoties arī valsts ražošanas rezultātā. Visbeidzot, tiek precizēts, ka tādēļ jāizstrādā noteikumi soda maksājumu par liekajiem krājumiem iekasēšanai jaunajās dalībvalstīs.

81 Šie maksājumi ir paredzēti Regulas Nr. 1972/2003 4. pantā. Kā izriet no minētā panta 1. un 2. punkta, lasot tos kopsakarā, neierobežojot Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas prasības, gadījumos, uz kuriem neattiecas stingrāki tiesību akti valsts līmenī, jaunās dalībvalstis par 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošu produktu liekajiem krājumiem iekasē maksājumus no to īpašniekiem, tā kā šos krājumus veido cita starpā produkti, kas jaunajās dalībvalstīs ir ievesti vai kuru izcelsme ir minētajās dalībvalstīs, kuru skaits pārsniedz to īpašnieku normālos krājumus, ņemot vērā tostarp vidējos krājumus gados pirms pievienošanās.

82 Ir jānorāda arī, ka Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļā par lauksaimniecību ir paredzēts:

"1. Valsts rezerves, kas uz pievienošanās dienu ir izveidotas jaunajās dalībvalstīs, pamatojoties [uz] šo valstu tirgus atbalsta politiku, pārņem Kopiena atbilstīgi vērtībai, kuru nosaka, piemērojot 8. pantu Padomes Regulā (EEK) Nr. 1883/78, ar ko paredz vispārīgus noteikumus intervences finansēšanai, kuru veic Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda "Garantiju" nodaļa [..]. Minētās rezerves pārņem vienīgi tad, ja valsts intervence attiecībā uz konkrētajiem produktiem ir paredzēta Kopienas noteikumos un ja rezerves atbilst Kopienas intervences prasībām.

2. Jebkādas produktu privātas vai valsts rezerves, kas pievienošanās dienā ir brīvā apgrozībā jaunajās dalībvalstīs un kas pārsniedz daudzumu, kuru varētu uzskatīt par normālu rezervju pārņemšanu, ir jālikvidē uz jauno dalībvalstu rēķina.

"Normālu rezervju pārņemšanu" katram produktam nosaka, pamatojoties uz katra tirgus organizēšanas kritērijiem un mērķiem.

3. [Iepriekš] 1. [punktā] minētās rezerves atskaita no daudzuma, kas pārsniedz normālās pārņemšanas rezerves.

[..]"

83 No tā izriet, ka atbilstoši šīm normām jaunajām dalībvalstīm ir noteikts pienākums uz to rēķina likvidēt noteiktu lauksaimniecības produktu liekos krājumus, kuri pastāv to teritorijā, un par minētajiem krājumiem iekasēt maksājumus.

84 Visbeidzot, Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā ir paredzēts, ka 1. punktā minēto maksājuma summu (turpmāk tekstā — "strīdīgais maksājums") nosaka pēc *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmes, kāda ir spēkā 2004. gada 1. maijā, un ka ieņēmumus no valsts [varas] iestāžu iekasētajiem maksājumiem asignē jauno dalībvalstu budžetam.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Pievienošanās akta 41. panta noteikumu un samērīguma principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

85 Polijas Republika piekrīt, ka Komisijai, īstenojot savas pilnvaras kopējās lauksaimniecības politikas jomā, var būt jāizmanto plaša rīcības brīvība, tādējādi vienīgi tas, ka šajā jomā pieņemtajam pasākumam ir acīmredzami neatbilstošs raksturs salīdzinājumā ar mērķi, ko kompetentā iestāde plāno sasniegt, var ietekmēt šī pasākuma likumību. Tomēr tā atgādina, ka atbilstoši samērīguma principam Kopienu iestāžu darbība nedrīkst pārsniegt to, kas nepieciešams izvirzītā mērķa sasniegšanai, un tai atbilstoši sasniedzamajam mērķim ir jāizmanto vismazāk apgrūtinošie līdzekļi.

86 Polijas Republika norāda, ka nodokļi, kas attiecīgo produktu lieko krājumu īpašniekiem tiek uzlikti ar Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktu, atbilst *erga omnes* ievedmuitas nodokļa likmei, kas piemērojama šajā datumā, t.i., līmenim, kas pārsniedz starpību starp 2004. gada 30. aprīlī spēkā esošo Kopienas un Polijas ievedmuitas nodokļa likmi. Tas

esot acīmredzami neatbilstoši attiecībā pret izvirzīto mērķi, kas saskaņā ar Regulas Nr. 1972/2003 preambulas trešo apsvērumu ir novērst spekulatīvus darījumus.

87 Šī mērķa būtība esot apstiprināta ar faktu, ka pārejas posma pasākumiem, kas veikti, pamatojoties uz Pievienošanās akta 41. panta pirmo daļu, ir jānovērš nepamatotas priekšrocības, kas saistītas ar starpību starp Kopienas ievedmuitas nodokļu likmi un jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļu likmi. Tātad pārkāpts esot arī minētais pants.

88 Tāpat Polijas Republika piekrīt, ka tas, ka pirms 2004. gada 30. aprīļa jaunajās dalībvalstīs valsts ievedmuitas nodokļa likme attiecībā uz noteiktiem lauksaimniecības produktiem bija zemāka par Kopienas nodokļa likmi, varētu mudināt uzņēmumus importēt šos produktus jaunajās dalībvalstīs ar mērķi pārdot tos kopējā tirgū pēc [šo valstu] pievienošanās. Tā piekrīt arī, ka Komisija var veikt pasākumus, kuru mērķis ir novērst vai neitralizēt lauksaimniecības produktu krājumu veidošanos. Tomēr vienīgais atbilstošais un samērīgais pasākums šī riska novēršanai esot ieviest nodokli, kura apmērs tiek noteikts, ņemot vērā maksājumu, kurš atbilst likmju starpībai starp Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmi 2004. gada 30. aprīlī.

89 Pēc Polijas Republikas domām, judikatūra šo apgalvojumu apstiprina. Šajā sakarā tā norāda uz Tiesas 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā C-179/00 *Weidacher* (*Recueil*, I-501. lpp.), kurš attiecās uz Komisijas 1994. gada 19. decembra Regulas (EK) Nr. 3108/94 par pārejas posma pasākumiem, kas jānosaka attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību Austrijas, Somijas un Zviedrijas pievienošanās dēļ (OV L 328, 42. lpp.), 4. panta 3. punkta likumību. Šajā normā esot noteikts nodokļa apmērs, kurš ir analogs tam, kurš šajā gadījumā piemērojams starpībai starp 1994. gada 31. decembrī Kopienā piemērojamo muitas nodokļa likmi un jaunajās dalībvalstī šajā datumā piemērojamo muitas nodokļa likmi. Polijas Republika uzsver, ka šajā kontekstā Tiesa ir apgalvojusi, ka ar īpašā nodokļa noteikšanu attiecīgajiem liekajiem krājumiem Komisija skaidri vēlējusies atvieglot jauno dalībvalstu pāreju uz tirgu kopīgo organizāciju, jo šādas nodokļu noteikšanas mērķis ir, no vienas puses, novērst krājumu izveidi spekulatīvos nolūkos un, no otras puses, neitralizēt saimnieciskās priekšrocības, kuras saņemtu uzņēmumi, kuri patiešām būtu izveidojuši liekus uzkrājumus par zemu cenu (sprieduma 22. punkts).

90 Tiesas nostāja apstiprinot ģenerāladvokāta Mišo [*Mischo*] izteikto viedokli, kuru tas paudis secinājumos, kas sniegti lietā, kurā pieņemts iepriekš 89. punktā minētais spriedums *Weidacher* (*Recueil*, I-505. un I-524. lpp.), ka attiecīgā nodokļa noteikšana nav pretrunā samērīguma principam, jo tās rezultātā tiek novērstas nepamatotas priekšrocības, tomēr nesodot krājumu īpašnieku (sprieduma 58. punkts).

91 Šajā gadījumā strīdīgais nodoklis neesot varējis tikt ieviests, lai padarītu nepievilcīgu "spekulatīvu ražošanu". Pirmām kārtām spekulācijas ideja esot nedalāmi saistīta ar tirdzniecību, nevis ražošanu, un vēl jo mazāk — ar lauksaimniecības ražošanu, kuras cikls ir garš un atkarīgs no liela skaita objektīvu faktoru. Turklāt garā lauksaimniecības ražošanas cikla dēļ jebkāda iespējama spekulatīva ražošana būtu varējusi turpināt pastāvēt tikai 2003. gada ražošanas sezonā vai iepriekšējo gadu laikā. Visbeidzot, pat piekrītot spekulatīvas ražošanas esamībai un iespējai to novērst laikposmā no 2003. gada 11. novembra līdz 2004. gada 1. maijam, izvirzītā mērķa sasniegšanai būtu pieticis ar kompensācijas maksājumu ieviešanu.

92 Komisija Polijas Republikas argumentiem nepiekrīt.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

93 Ar šo pamatu Polijas Republika būtībā izvirza divus argumentus. Pirmkārt, tā norāda, ka attiecīgo 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošo produktu lieko krājumu īpašniekiem ar Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktu noteiktie maksājumi pārsniedz starpību starp 2004. gada 30. aprīlī spēkā esošo Kopienas un Polijas nodokļu likmi, kas esot acīmredzami neatbilstoši attiecībā pret izvirzīto mērķi novērst spekulatīvus darījumus. Līdz ar to Komisija esot pārkāpusi samērīguma principu.

94 Otrkārt, Polijas Republika norāda, ka, pamatojoties uz Pievienošanās akta 41. panta pirmo daļu, veiktajiem pārejas posma pasākumiem esot tikai jānovērš nepamatotas priekšrocības, kas saistītas ar starpību starp Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmi, un tādējādi esot pārkāpts arī minētais pants.

95 Pirmām kārtām ir jāpārbauda otrais Polijas Republikas izvirzītais arguments.

96 Šajā sakarā jāatgādina, ka Regula Nr. 1972/2003 tika pieņemta, tostarp pamatojoties uz Pievienošanās līguma 2. panta 3. punktu un pamatojoties uz Pievienošanās akta 41. panta pirmo daļu.

97 Pievienošanās līguma 2. punkta 3. punktā ir paredzēts:

"Neskarot šā panta 2. punktu, Savienības iestādes var pirms pievienošanās paredzēt pasākumus, kas minēti Pievienošanās akta [41. pantā] [un] minētā Akta III līdz XIV pielikumā [..]. Šie pasākumi stājas spēkā, vienīgi stājoties spēkā šim Līgumam, un to spēkā stāšanās diena ir šā Līguma spēkā stāšanās diena."

98 Pievienošanās akta 41. panta pirmajā daļā ir paredzēts:

"Ja tādēļ, lai veicinātu pāreju no jaunajās dalībvalstīs pastāvošajām sistēmām uz sistēmu, ko paredz kopējās lauksaimniecības politikas piemērošana atbilstīgi [Pievienošanās aktā] paredzētajiem nosacījumiem, ir vajadzīgi pārejas posma pasākumi, tad tādus paredz Komisija saskaņā ar procedūrām, kas minētas Padomes Regulas (EK) Nr. 1260/2001 par cukura tirgu kopīgo organizāciju (OV L 178, [..], 1. lpp.) 42. panta

2. punktā vai arī — attiecīgos gadījumos — saskaņā ar procedūrām, kas minētas attiecīgajos pantos citās regulās par lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju vai attiecīgās komitejas procedūrās, kuras noteiktas spēkā esošajos tiesību aktos. Šajā pantā minētos pārejas posma pasākumus var īstenot trīs gados pēc pievienošanās dienas, un tos piemēro tikai minētajā laikposmā. [..]"

99 Jānorāda, ka Pievienošanās akta 41. panta pirmās daļas redakcija ir ļoti līdzīga Akta par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 1994, C 41, 21. lpp.), tā redakcijā ar grozījumiem, 149. panta 1. punkta redakcijai. Pēc Eiropas Savienības paplašināšanās 1995. gadā Tiesa ir lēmusi par to, vai nodoklis par noteiktu lauksaimniecības produktu liekajiem krājumiem, kurš ir spēkā jaunajās dalībvalstīs, var tikt uzskatīts par pasākumu, kas ļauj atvieglot pāreju no minētajās dalībvalstīs spēkā esošās sistēmas uz sistēmu, kas atbilstoši minētajam 149. panta 1. punktam izriet no kopējās lauksaimniecības politikas piemērošanas. Tā uzskata, ka attiecīgā nodokļa noteikšana ir vērsta uz šādas pārejas atvieglošanu, jo tās mērķis bija, no vienas puses, novērst krājumu izveidi spekulatīviem nolūkiem un, no otras puses, neitralizēt saimnieciskās priekšrocības, kuras saņemtu uzņēmumi, kuri patiešām būtu izveidojuši liekus uzkrājumus par zemu cenu (iepriekš 89. punktā minētais spriedums lietā *Weidacher*, 22. punkts).

100 Tiesa turklāt uzsvēra, ka nodokļa noteikšana liekajiem krājumiem ļauj šajā gadījumā samazināt Akta par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, tā redakcijā ar grozījumiem, 145. panta 2. punktā paredzētā jauno dalībvalstu pienākuma iznīcināt krājumus uz to rēķina apjomu (iepriekš 89. punktā minētais spriedums lietā *Weidacher*, 23. punkts). Šīs normas redakcija ir ļoti līdzīga Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas 2. punkta redakcijai.

101 Pēc analoģijas no tā izriet, no vienas puses, ka gan krājumu izveides spekulatīviem nolūkiem novēršana, gan ekonomisko priekšrocību, kuras saņemtu uzņēmumi, kuri patiešām būtu izveidojuši liekus uzkrājumus par zemu cenu, neitralizēšana var

pamatot, ka Komisija nosaka pasākumu atbilstoši Pievienošanās akta 41. panta pirmajai daļai, un, no otras puses, nodokļa noteikšana par liekajiem krājumiem ir jāuzskata par tādu, kuras mērķis ir jaunajām dalībvalstīm atvieglot pāreju uz tirgu kopīgo organizāciju, jo tā samazina Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas 2. punktā paredzēto jauno dalībvalstu pienākuma iznīcināt krājumus uz to rēķina apjomu.

102 Līdz ar to ir jāsecina, ka Pievienošanās akta 41. panta pirmā daļa Komisijai ļauj jaunajām dalībvalstīm noteikt pienākumu iekasēt nodokļus par to teritorijā esošajiem attiecīgo produktu liekajiem krājumiem.

103 Šajā stadijā ir jāprecizē, ka Polijas Republikas arguments, saskaņā ar kuru ar strīdīgo nodokli tiek pārkāpta iepriekš minētā norma, jo tā ļauj tikai novērst priekšrocības, kas saistītas ar starpību starp Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmi, ir kritika attiecībā uz strīdīgā nodokļa apmēru, nevis attiecībā uz šī nodokļa noteikšanu kā tādu. Šādu interpretāciju apstiprina fakts, ka Polijas Republika izvirza tikai Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punkta, kurš attiecas uz strīdīgā nodokļa apmēru, nelikumību, nevis minētās regulas 4. panta 1. un 2. punktu, kuri skar attiecīgi strīdīgā nodokļa izveidi pašu par sevi un lieko krājumu aprēķina metodi. Tomēr, šādi interpretējot, Polijas Republikas arguments attiecībā uz Pievienošanās akta 41. pantu nav neatkarīgs un ir jāaplūko kā tās pirmā argumenta daļa, saskaņā ar kuru strīdīgais nodoklis nav samērīgs.

104 Attiecībā uz šo argumentu ir jāatgādina, ka samērīguma princips pastāvīgajā judikatūrā ir atzīts par Kopienu tiesību vispārējo principu daļu. Lai pierādītu, vai Kopienu tiesību norma atbilst samērīguma principam, ir jāpārbauda, vai ar līdzekļiem, kuri ar to tiek ieviesti, var tikt realizēts izvirzītais mērķis un vai ar tiem netiek pārsniegts tas, kas tā sasniegšanai vajadzīgs (Tiesas 1987. gada 18. marta spriedums lietā 56/86 *Société pour l'exportation des sucres*, *Recueil*, 1423. lpp., 28. punkts, un 1987. gada 30. jūnija spriedums lietā 47/86 *Roquette Frères*, *Recueil*, 2889. lpp., 19. punkts).

105 Atbilstoši šim principam pasākumu, ar kuriem uzņēmumiem tiek noteikti finanšu apgrūtinājumi, tiesiskums ir pakļauts nosacījumam, ka šie pasākumi ir piemēroti un nepieciešami, lai sasniegtu attiecīgo normu leģitīmos mērķus; ja ir izvēle starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un jāraugās, lai radītie apgrūtinājumi nebūtu nesamērīgi ar izvirzīto mērķi (Tiesas 1990. gada 26. jūnija spriedums lietā C-8/89 *Zardi*, *Recueil*, I-2515. lpp., 10. punkts).

106 Tomēr ir jāprecizē, ka Komisijai, īstenojot savas pilnvaras, kuras Padome vai arī Pievienošanās akta autori tai ir piešķīruši kopējās lauksaimniecības politikas jomā, lai piemērotu normas, kuras tā pieņēmusi, var būt jāizmanto plaša rīcības brīvība tādējādi, ka vienīgi tas, ka šajā jomā noteiktajam pasākumam ir acīmredzami neatbilstošs raksturs salīdzinājumā ar mērķi, ko kompetentā iestāde plānojusi sasniegt, var ietekmēt šī pasākuma likumību (skat. iepriekš 89. punktā minēto spriedumu lietā *Weidacher*, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

107 Pirmām kārtām ir jānorāda, ka pati Polijas Republika piekrīt, ka Komisija var veikt pasākumus, kuru mērķis ir novērst lauksaimniecības produktu lieko krājumu veidošanos. Tomēr tā norāda, ka atbilstoši samērīguma principam šiem pasākumiem ir jābūt nepieciešamiem, lai novērstu spekulatīvus darījumus, kas saistīti ar Eiropas Savienības paplašināšanos 2004. gada 1. maijā, un tā uzskata, ka tādējādi būtu pietiekami ieviest nodokli, kura apmērs tiktu noteikts, ņemot vērā starpību starp Kopienas un Polijas ievedmuitas nodokļa likmi.

108 Polijas Republika sava apgalvojuma pamatojumam atsaucas uz iepriekš 89. punktā minēto spriedumu lietā *Weidacher*. Šajā spriedumā esot apstiprināts ģenerāladvokāta Mišo viedoklis tā iepriekš 90. punktā minētajos secinājumos, kas sniegti konkrētajā lietā, saskaņā ar kuru attiecīgā nodokļa noteikšana nav pretrunā samērīguma principam, jo tā rezultātā tiek novērstas nepamatotas priekšrocības, tomēr nesodot krājumu īpašnieku (sprieduma 58. punkts).

109 Ir jāuzsver, ka atšķirībā no tā, kas ir paredzēts saistībā ar strīdīgo nodokli, lietā, kurā pieņemts iepriekš 89. punktā minētais spriedums *Weidacher*, attiecīgā nodokļa apmērs atbilda starpībai starp Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un tajā brīdī jaunajās dalībvalstīs spēkā esošā ievedmuitas nodokļa likmi. Tādēļ ģenerāladvokāts Mišo varēja tikai uzskatīt, ka šī nodokļa mērķis ir novērst jebkādu minēto dalībvalstu uzņēmumu interesi spekulēt Eiropas Savienības paplašināšanās 1995. gadā dēļ, pirms šī datuma iegādājoties lauksaimniecības produktus, kuri ir pakļauti mazākam ievedmuitas nodoklim nekā Kopienu ievedmuitas nodoklis, lai vēlāk pārdotu tos paplašinātajā Kopienā.

110 Tomēr ar iepriekš minēto netiek izlemts jautājums, vai nodoklis, kura apmērs ir lielāks, varētu tikt uzskatīts arī par samērīgu attiecībā pret sasniedzamo mērķi.

111 Šajā sakarā ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika, mērķis, kuru Komisija vēlas sasniegt ar strīdīgo nodokli, nav tikai attiecīgo produktu, kuru izcelsme ir no tirdzniecības, krājumu spekulatīvos nolūkos izveides novēršana, bet vienkārši lieko krājumu izveides novēršana, t.i., tādu krājumu, kuri nav parasto rezervju, kas atrodas jaunajās dalībvalstīs, daļa. Tas skaidri izriet no Regulas Nr. 1972/2003 preambulas trešā apsvēruma. Šajā apsvērumā ir izklāstīts, ka, lai gan tirdzniecības novirzes, kuru rezultātā var tikt pārtraukta tirgu organizācija, bieži vien ir saistītas ar produktiem, kurus pārvieto speciāli, rēķinoties ar paplašināšanos, liekie krājumi, pret kuriem ir paredzēts cīnīties ar Regulā Nr. 1972/2003 paredzētajiem pasākumiem, var izveidoties arī valsts ražošanas rezultātā.

112 Jānorāda arī, ka Komisijas nostāja atbilst koncepcijai, ka Pievienošanās akta autoriem ir liekie krājumi, kuri ir jāiznīcina uz jauno dalībvalstu rēķina. No Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas 1. un 2. punkta skaidri izriet, ka lieko krājumu, kas jaunajās dalībvalstīs izveidojušies valsts ražošanas rezultātā, esamība ir lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju traucējošs elements. Pievienošanās akta autori iepriekš minēto pienākumu nekādi nav ierobežojuši tikai ar krājumiem, kuru izcelsme ir no tirdzniecības.

113 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, ir jāpārbauda, vai Polijas Republika ir varējusi pierādīt, ka strīdīgā nodokļa apmēra noteikšana, ņemot vērā 2004. gada 1. maijā piemērojamā ievedmuitas nodokļa likmi, *erga omnes* acīmredzami pārsniedz to, kas nepieciešams, lai novērstu lieko krājumu izveidi neatkarīgi no to izcelsmes.

114 Pirmkārt, šajā sakarā Polijas Republika norāda, ka ar nodokli, kura apmērs tiek noteikts, ņemot vērā maksājumu, kas atbilst starpībai starp Polijas un Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi 2004. gada 30. aprīlī, pietiekot, lai novērstu lieko krājumu izveides risku. Tomēr, lai gan šāds nodoklis var būt lietderīgs, lai novērstu lieko krājumu izveidi no importēšanas, tomēr nekādā ziņā nav acīmredzami, ka tas ir arī pietiekams, lai novērstu lieko krājumu izveidi valsts ražošanas rezultātā.

115 Kā tam tiesas sēdē piekrita pati Polijas Republika, ja attiecīgo produktu importēšana pirms 2004. gada 1. maija bija pakļauta vienādai vai pat augstākai Polijas ievedmuitas nodokļa likmei nekā Kopienas ievedmuitas nodokļa likme vai ja starpība starp produktu cenu Polijā un to cenu Kopienā bija tāda, ka attiecīgais maksājums, kas atbilst starpībai starp Kopienas un Polijas ievedmuitas nodokļa likmi, nebūtu varējis to kompensēt, strīdīgā nodokļa apmēra noteikšanai, ņemot vērā šai starpībai atbilstošu maksājumu, nebūtu nekādas preventīvas ietekmes attiecībā pret lieko krājumu izveidi valsts ražošanas rezultātā. Šādus krājumus var būt izveidojuši uzņēmumi, kas darbojas jaunajās dalībvalstīs, rēķinoties ar Eiropas Savienības paplašināšanos 2004. gada 1. maijā, tostarp, ja pirms šī datuma attiecīgo produktu cena Kopienā bija augstāka nekā Polijā, vai ja to ražošana Kopienā bija pakļauta ierobežojumiem, kas ieviesti kopīgās lauksaimniecības politikas kontekstā, kuras mērķis ir noteikt kopīgo ražošanas apjomu.

116 Šie liekie krājumi, kas izveidojušies valsts ražošanas rezultātā un kuri nebūtu pakļauti nekādam nodoklim, no 2004. gada 1. maija varētu traucēt Kopienu tirgu. Turklāt Polijas Republikai atbilstoši Pievienošanās akta IV pielikuma 4. punktam būtu pienākums likvidēt attiecīgos krājumus, un tādējādi Polijas uzņēmumi obligāti nebūtu izdevīgākā

situācijā, ja par attiecīgo produktu liekajiem krājumiem nebūtu jāmaksā strīdīgais nodoklis, lai gan Polijas Republika no minētā nodokļa gūtu ieņēmumus un tai būtu jāfinansē [krājumu] likvidācija.

117 Otrkārt, Polijas Republika attiecībā uz konkrētajiem produktiem norāda arī, ka lieko krājumu izveide valsts ražošanas rezultātā nav iespējama, jo to ražošanas cikls ir garš un sešu mēnešu laikā pēc Regulas Nr. 735/2004 pieņemšanas līdz pievienošanās brīdim nebūtu bijis iespējams saražot pārpalikumu, lai izveidotu liekos krājumus.

118 Tomēr, lai gan nav vajadzības lemt par šī pēdējā apgalvojuma pamatotību, ir jānorāda, ka Polijas Republika nav pierādījusi, ka liekos krājumus nav bijis iespējams izveidot pirms Regulas Nr. 735/2004 pieņemšanas. Attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kuru cena jaunajās dalībvalstīs bija zemāka nekā Kopienā, minētajās valstīs darbojošies uzņēmumi no brīža, kad tie uzskatīja, ka paplašināšanās, iespējams, notiks 2004. gada 1. maijā, kas varēja notikt jau lauksaimniecības gadā, kas bija pirms paplašināšanās, vai pat agrāk, bija acīmredzami ieinteresēti ierobežot tirdzniecību savās izcelsmes valstīs, lai izveidotu rezerves, kuras vēlāk varētu piedāvāt paplašinātajā Kopienas tirgū.

119 Iepriekš minētajiem uzņēmumiem bija arī interese vērst to eksportu uz precēm, kuru cenu atšķirība ir vislielākā, kā arī uz tām, kuras ir vispiemērotākās uzkrāšanai, uz to attiecīgo produktu rēķina, kuru cena Kopienā un valstī ir vislīdzīgākā. Arī šī pēdējā minētā rīcība pirms paplašināšanās pieejamo ražošanas apjomu palielināšanas dēļ varētu izraisīt nenormālu attiecīgo produktu krājumu daudzumu.

120 Visbeidzot, ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 2. punktā jaunajām dalībvalstīm ir atstāta noteikta rīcības brīvība, lai noteiktu, vai attiecīgo produktu, kas atrodas to teritorijā, krājumi ir darbības, kas pamatota ar normālu rīcību tirgū, rezultāts,

šādā gadījumā atļaujot [šīm dalībvalstīm] tos nekvalificēt kā "liekos krājumus". Tas nodokļa šo krājumu īpašniekiem noteikšanu atļauj ierobežot tikai ar gadījumiem, kuros [krājumu] izveide izraisa traucējumu tirgū risku, un pastiprina Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā paredzētā pasākuma samērīgo raksturu attiecībā pret sasniedzamo mērķi.

121 Līdz ar to ir jāsecina, ka Polijas Republika nav varējusi pierādīt, ka strīdīgā nodokļa apmēra noteikšanai, ņemot vērā 2004. gada 1. maijā *erga omnes* piemērojamo ievedmuitas nodokļa likmi, nav acīmredzami neatbilstoša un nesamērīga rakstura attiecībā pret sasniedzamo mērķi. Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

Par otro pamatu, kas attiecas uz nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

122 Polijas Republika uzsver, ka Eiropas Savienības paplašināšanās laikā 1995. gadā attieksme pret tā laika jaunajām dalībvalstīm bija atšķirīgāka nekā pret [Polijas Republiku]. Tā norāda, ka pretēji tajā laikā veiktajiem pārejas posma pasākumiem 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošo attiecīgo produktu lieko krājumu īpašniekiem piemērotais strīdīgā nodokļa apmērs bija lielāks par to, kurš atbilda starpībai starp Kopienas un Polijas muitas nodokļa likmi 2004. gada 30. aprīlī. Tādējādi tā uzskata, ka Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā paredzētais pasākums ir veikts, pārkāpjot nediskriminācijas principu.

123 Polijas Republika uzskata, ka atšķirīgo attieksmi pret šo divu veidu uzņēmumiem pamatotu nodokļa noteikšana, kuras mērķis ir novērst nepamatotas priekšrocības, kuras attiecībā uz jauno dalībvalstu uzņēmumiem varētu būt saistītas ar lieko krājumu esamību, un nostādīt šos uzņēmumus identiskā situācijā tai situācijai, kādā bija pirms 2004. gada 1. maija Kopienā darbojošies uzņēmumi. Šāda situācija esot bijusi iepriekš 89. punktā minētajā spriedumā lietā *Weidacher*. Turpretī strīdīgais nodoklis Polijas uzņēmumus nostādot nelabvēlīgākā situācijā nekā pirms 2004. gada 1. maija Kopienā darbojošos uzņēmumus, lai gan tas esot nepamatoti.

124 Pēc Polijas Republikas domām, Komisija šādu diskrimināciju nevarot pamatot ar tādiem faktoriem kā attiecīgā tirgus lielums, attiecīgo produktu cenu atšķirības tirgos vai eksporta kompensācijas līmenis, jo, ja Komisija, lai noteiktu strīdīgā nodokļa apmēru, patiešām būtu ņēmusi vērā šos faktorus, tam attiecībā uz katru jauno dalībvalsti būtu bijis jābūt dažādam. Pretēji pārejas posma pasākumiem, kas veikti Eiropas Savienības paplašināšanās laikā 1995. gadā, strīdīgā nodokļa apmērs esot vienāds visiem jauno dalībvalstu dalībniekiem.

125 Visbeidzot, pēc Polijas Republikas domām, nav nozīmes tam, ka Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 2. punktā jaunajām dalībvalstīm ir atstāta plaša [rīcības] brīvība noteikt, vai krājumi ir darbības, kas pamatota ar normālu rīcību tirgū, vai arī spekulatīvu darījumu rezultāts, jo šis pamats attiecas uz strīdīgā nodokļa apmēru, kuram ir pakļauti lieko krājumu īpašnieki.

126 Komisija šos argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

127 Šī pamata kontekstā Polijas Republika pirmām kārtām norāda, ka atšķirīgā attieksme pret Polijas uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas Kopienā darbojās pirms 2004. gada 1. maija, ir diskriminācija pilsonības dēļ.

128 Šajā sakarā jāatgādina, ka EKL 34. panta 2. punkta otrajā daļā ietvertais nediskriminācijas princips ražotāju vai patērētāju starpā Kopienā lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas jomā prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota. Tāpēc pasākumus kopīgas tirgus organizācijas ietvaros var diferencēt atkarībā no reģiona un citiem faktoriem, kas ietekmē ražošanu vai patēriņu, nešķirojot pēc dalībvalstu teritorijas, tikai pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, kuri nodrošina priekšrocību un negatīvo seku līdzsvarotu sadali starp attiecīgajām personām (Tiesas 1988. gada 20. septembra spriedums lietā 203/86 Spānija/Padome, *Recueil*, 4563. lpp., 25. punkts).

129 Lauksaimniecības situācija jaunajās dalībvalstīs bija pilnīgi atšķirīga no situācijas agrākajās dalībvalstīs (iepriekš 9. punktā minētais spriedums lietā Polija/Padome, 87. punkts). Šo divu kategoriju uzņēmumi pirms Eiropas Savienības paplašināšanās 2004. gadā bija pakļauti atšķirīgām normām, kvotām un ražošanas atbalsta mehānismiem. Turklāt, lai gan Kopienas iestādes var kavēt lieko krājumu izveidi Kopienas teritorijā ar lauksaimniecības tirgu kopīgai organizācijai atbilstošu pasākumu palīdzību, tās nevar kavēt lieko krājumu izveidi nākamo dalībvalstu teritorijās. Šī iemesla dēļ Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas 1.–4. punktā ir paredzēts jauno dalībvalstu pienākums uz to rēķina likvidēt tajās esošos liekos krājumus, tomēr neparedzot agrākajām dalībvalstīm paralēlu pienākumu, kam Polijas Republika piekrita, parakstot Pievienošanās aktu.

130 Tādējādi ir jāsecina, ka Polijas uzņēmumu un uzņēmumu, kas darbojās Kopienā pirms 2004. gada 1. maija, situācijas nevar tikt uzskatītas par līdzīgām.

131 Otrkārt, Polijas Republika uzsver atšķirīgo attieksmi, kas pret to izrādīta, salīdzinot ar attieksmi pret dalībvalstīm, kas Eiropas Savienībai pievienojušās 1995. gadā.

132 Šajā sakarā pietiek norādīt, ka lauksaimniecības jomā katras Eiropas Savienības paplašināšanās laikā pieņemtie pārejas posma pasākumi ir jāpielāgo konkrētajiem lauksaimniecības tirgu traucējumu riskiem, kurus var izraisīt šī paplašināšanās. Tādējādi iestādēm divu secīgu paplašināšanos kontekstā nav jāpiemēro līdzvērtīgi pārejas posma pasākumi.

133 It īpaši Komisija to atšķirību starpā, kas pastāvēja Eiropas Savienības paplašināšanās laikā 1995. un 2004. gadā, varētu ņemt vērā faktu, ka mērķis novērst Kopienas tirgus traucējumus lieko krājumu izveides dēļ grūtāk bija sasniedzams 2004. gadā jauno dalībvalstu tirgu lielumu 2004. gadā un to daudz lielāko ražošanas apjomu dēļ, ko Komisija norādījusi savos procesuālajos rakstos un ko Polijas Republika šajā sakarā nav apstrīdējusi. Turklāt arī cenu atšķirības starp Kopienu un jaunajām dalībvalstīm bija lielākas. Šo divu elementu kumulācija radītu būtiski lielāku lauksaimniecības tirgu destabilizācijas risku un līdz ar to pamato stingrāku pārejas posma pasākumu veikšanu.

134 Šajā sakarā Polijas Republika norāda, ka, ja Komisija, lai noteiktu strīdīgā nodokļa apmēru, patiešām būtu ņēmusi vērā šos faktorus, tā apmēram būtu bijis jābūt dažādam katrā jaunajā dalībvalstī. Tomēr ir skaidrs, ka katras jaunās dalībvalsts apstākļu ņemšana vērā notika, norādot strīdīgajam nodoklim pakļautos produktus, jo atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punktam minētais saraksts attiecībā uz katru jauno dalībvalsti ir atšķirīgs, tādējādi atspēkojot Polijas Republikas argumentu.

135 Līdz ar to ir jāsecina, ka Polijas Republika nav varējusi pierādīt nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpuma esamību. Tātad šis pamats ir noraidāms.

136 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, prasība atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to septiņas Polijas izcelsmes lauksaimniecības produktu kategorijas ir pakļautas Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā paredzētajam pasākumam, ir noraidāma.

Par prasības trešo daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā paredzētajam sarakstam ir pievienoti septiņi produkti

Lietas dalībnieku argumenti

137 Pirmām kārtām Polijas Republika norāda, ka pārejas posma pasākumu, kuri var tikt veikti, pamatojoties uz Pievienošanās akta 41. pantu, galvenais mērķis ir novērst lieko krājumu izvedi jaunajās dalībvalstīs, kā arī traucējumus, kurus tie varētu izraisīt dažādos lauksaimniecības tirgos. Tātad šiem pārejas posma pasākumiem minētajās dalībvalstīs ir jāatvieglo to pienākuma likvidēt šos liekos krājumus, kas paredzēts Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļā, īstenošana.

138 Pēc Polijas Republikas domām, šis pienākums likvidēt liekos krājumus attiecas tikai uz produktiem, kuru skaits pārsniedz valsts mēroga daudzumu, kuru varētu uzskatīt par normālu rezervju pārņemšanu. Tādējādi, lai konstatētu lieko krājumu jaunajās dalībvalstīs esamību, ir jānosaka attiecīgo produktu krājumi, kuri ir pieder atsevišķiem uzņēmumiem, un šis secinājums būtu jāizdara valsts mērogā pievienošanās dienā. Līdz ar to, ja noteikta produkta krājumi valsts mērogā nepārsniegtu normālo vērtību, pienākumam tos iznīcināt, kā arī nodokļa to īpašniekiem noteikšanai vairs nebūtu

nozīmes, tādēļ ka nebūtu draudu traucēt lauksaimniecības produktu tirdzniecībai pievienošanās dēļ, jo tas, ka uzņēmums uzglabā lielu daudzumu attiecīgo produktu, tiktu kompensēts ar faktu, ka citiem uzņēmumiem šo produktu nav.

139 Polijas Republika tomēr norāda, ka 2004. gada 1. maijā valsts mērogā netika konstatēta produktu, kuri ietverti Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā norādītajā sarakstā, ieskaitot produktus, kuri tika pievienoti ar Regulu Nr. 735/2004, lieko krājumu esamība. Regulā ir ietverti pat produkti, kuru ražošanas [apjoms] Polijā 2003. gadā bija mazāks par normālo [ražošanas apjomu]. Tādējādi Polijas Republika uzskata, ka, pieņemot Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astoto ievilkumu, Komisija ir pārsniegusi pilnvaras, kuras tai ir piešķirtas ar Pievienošanās akta 41. panta pirmo daļu, un ir veikusi ar sasniedzamo mērķi novērst produktu lieko krājumu izveidi spekulatīvos nolūkos nesamērīgu pasākumu.

140 Polijas Republika norāda arī, ka strīdīgā pasākuma mērķis varētu būt novērst, ka saimnieciskās darbības subjekts, kurš darbojas Polijā, saņem nepamatotu saimnieciskās darbības priekšrocību attiecībā pret uzņēmumiem, kuri Kopienā darbojās pirms 2004. gada 1. maija, gadījumā, ja nebūtu lauksaimniecības produktu tirdzniecības traucējuma riska lieko krājumu jaunajās dalībvalstīs, kas novērtēti minēto valstu mērogā, neesamības dēļ. Tomēr šāda iespēja Regulas Nr. 1972/2003 preambulā neesot ietverta un tā neesot atļauta arī Pievienošanās akta 41. pantā. Turklāt tā nenovēršot, ka šis pasākums ir nesamērīgs, jo tas nav ierobežots tikai ar to, lai neitralizētu nepamatotu priekšrocību, kas saistītas ar Kopienas ievedmuitas nodokļa likmes atšķirību no jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmes, kāda ir noteikta Polijas uzņēmumiem, kuriem pieder liekie minēto produktu krājumi, esamību, bet soda tos, nosakot tiem strīdīgo nodokli.

141 Visbeidzot, Polijas Republika norāda, ka galvenais lauksaimniecības produktu uzkrāšanas spekulatīviem nolūkiem iemesls atspoguļojas to importēšanā, kas saistīta ar starpību starp Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un valstu ievedmuitas nodokļa likmi, kas ir spēkā jaunajās dalībvalstīs. Tomēr attiecīgo produktu pievienošanas

Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā ietvertajam produktu sarakstam rezultātā [krājumu] īpašniekiem tiek noteikts 2004. gada 1. maijā *erga omnes* piemērojamas ievedmuitas nodokļa likmes, lai gan daži produkti jau bija pakļauti Polijas ievedmuitas nodokļa likmēm, kas bija spēkā 2004. gada 30. aprīlī un nebija mazākas par šajā datumā spēkā esošajām Kopienas ievedmuitas nodokļa likmēm.

142 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

Pirmās instances tiesas vērtējums

143 Polijas Republika Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā ietvertajā sarakstā izdarīto grozījumu likumību apstrīd, pamatojoties uz vairākiem argumentiem, kuri ir jāizvērtē secīgi.

144 Pirmkārt, Polijas Republika norāda, ka pārejas posma pasākumu, kuri var tikt veikti, pamatojoties uz Pievienošanās akta 41. pantu, pamata mērķis ir novērst lieko krājumu izvedi, kuru esamība ir jānosaka valsts mērogā tādējādi, ka, ja kādā dalībvalstī produkta krājumi valsts mērogā nepārsniedz normālo vērtību, uzņēmumiem, kuri ir atsevišķi izveidojuši krājumus lielākā apmērā nekā to ierastais apmērs, netiekot noteikts pienākums tos likvidēt tādēļ, ka nebūtu draudu traucēt tirdzniecību. Šajā kontekstā attiecīgo produktu pievienošana Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā ietvertajam produktu sarakstam esot nelikumīga, jo tā skar produktus, attiecībā uz kuriem lieko krājumu esamība valsts mērogā nav konstatēta, un pat noteiktus produktus, attiecībā uz kuriem ražošanas [apjoms] Polijā 2003. gadā bija mazāks nekā normālais [ražošanas apjoms].

145 Pirmās instances tiesa uzskata, ka Polijas Republikas apgalvojums ir pamatots ar kļūdainu Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas interpretāciju un ka tas ir noraidāms.

146 Šīs nodaļas 2. punkta redakcijā, saskaņā ar kuru jebkādas produktu privātas vai valsts rezerves, kas pievienošanās dienā ir brīvā apgrozībā jaunajās dalībvalstīs un kas pārsniedz daudzumu, kuru varētu uzskatīt par normālu rezervju pārņemšanu, ir jālikvidē uz jauno dalībvalstu rēķina, tāpat paredzēts pienākums likvidēt liekos krājumus neatkarīgi no tā, vai tie valsts mērogā ir noteikti attiecībā uz katru atsevišķo uzņēmumu vai visiem uzņēmumiem kopumā.

147 Turklāt gan krājumu izveides spekulatīviem nolūkiem novēršana, gan saimnieciskās priekšrocības, kuras saņemtu uzņēmumi, kuri patiešām būtu veikuši liekus uzkrājumus par zemu cenu, neitralizēšana var pamatot, ka Komisija nosaka pasākumu atbilstoši Pievienošanās akta 41. pantam (skat. iepriekš 101. punktu). No tā izriet, ka starp pārejas posma pasākumiem, kurus Komisija var veikt atbilstoši minētajai normai, var būt tādi, kuru mērķis ir novērst, ka jaunajās dalībvalstīs darbojošies atsevišķi uzņēmumi izveido liekos attiecīgo produktu krājumus pirms 2004. gada 1. maija, lai pēc šī datuma tos tirgotu par augstāku cenu.

148 Tāpat ir jāuzsver, ka iepriekš 89. punktā minētajā spriedumā lietā *Weidacher* Tiesa attiecīgo nodokļa par liekajiem krājumiem noteikšanu uzskatīja par Pievienošanās aktā izvirzītajiem mērķiem samērīgu un atbilstošu. Šis nodoklis tika noteikts atsevišķam uzņēmumam, kura izcelsme bija tobrīd jaunajā dalībvalstī, lieko krājumu dēļ, kuri tam piederēja, lai gan minētās valsts mērogā netika konstatēta lieko krājumu esamība.

149 Turklāt jānorāda, ka Regulas Nr. 1972/2003 mērķis, kā tas tika uzsvērts iepriekš 111. punktā, skaidri bija novērst lieko krājumu izveidi. Tādēļ Komisija ir norādījusi, ko Polijas Republika nav apstrīdējusi, ka tā, lai identificētu produktu, kuri var tikt uzkrāti

spekulatīviem nolūkiem, kategorijas, ņēma vērā statistikas informāciju, kuru iesniedza pati Polijas Republika. Šajā kontekstā Komisijai nevar pārmest, ka saistībā ar noteiktiem attiecīgajiem produktiem lieko krājumu esamība valsts mērogā 2004. gada 1. maijā netika konstatēta. Šis apstāklis var tikt izskaidrots ar pašas regulas preventīvo ietekmi.

150 Visbeidzot, ir jānorāda, ka, ja nodokļa noteikšana atsevišķo uzņēmumu īpašumā esošajiem liekajiem attiecīgo produktu krājumiem tiktu pakļauta nosacījumam, ka šādu krājumu esamība ir konstatēta valsts mērogā, tā rezultātā lieko krājumu izveides sekas attiecībā pret uzņēmumiem, kas darbojas jaunajās dalībvalstīs, nebūtu nedz taisnīgas, nedz paredzamas.

151 Šāda situācija varētu mudināt dažus jaunajās dalībvalstīs darbojošos uzņēmumus pirms 2004. gada 1. maija izveidot attiecīgo produktu papildu krājumus, lai, cerot, ka krājumi valsts mērogā nepārsniegs parasto daudzumu, pēc šī datuma tos importētu Kopienas tirgū. Šādā gadījumā šie uzņēmumi 2004. gada 1. maijā būtu labvēlīgākā situācijā nekā citi tajā pašā dalībvalstī darbojošies uzņēmumi, kuri nav izveidojuši attiecīgo produktu papildu krājumus spekulatīvos nolūkos un tādējādi ir piedalījušies Regulas Nr. 1972/2003 mērķu sasniegšanā, kā arī Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas mērķu sasniegšanā, kas nebūtu pieļaujami.

152 Turklāt, ja attiecīgo produktu lieko krājumu esamību valsts mērogā būtu bijis jākonstatē 2004. gada 1. maijā, jaunajās dalībvalstīs darbojošies uzņēmumi, kuri būtu izveidojuši minēto produktu papildu krājumus, pirms šī datuma nebūtu varējuši zināt, vai tie ir pakļauti strīdīgajam nodoklim, kura apmērs, iespējams, var izrādīties būtisks. Tas izraisītu nedrošību ne tikai to saimnieciskās darbības plānošanā, bet arī visos attiecīgā produkta tirgos kopumā tiktāl, ciktāl cenas varētu būtiski attīstīties sakarā ar to, ka daļa ražojumu attiecīgajā gadījumā varētu tikt pakļauta īpašajam nodoklim.

153 Otrkārt, Polijas Republika norāda, ka strīdīgā nodokļa noteikšana produktiem, kas ietverti Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā, ir nesamērīga, jo tā nav ierobežota tikai ar to, lai neitralizētu nepamatotas priekšrocības, kas saistīta ar Kopienas ievedmuitas nodokļa likmes atšķirību no jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmes, kāda ir noteikta Polijas uzņēmumiem, kuriem pieder liekie minēto produktu krājumi, esamību, bet soda tos, nosakot tiem strīdīgo nodokli.

154 Lai šo argumentu noraidītu, pietiek atgādināt, ka šo priekšrocību neitralizēšana nav vienīgais Regulā Nr. 1972/2003 paredzēto pasākumu leģitīmais mērķis. Citi leģitīmie mērķi ir novērst lieko krājumu izveidi un novērst, ka jauno dalībvalstu uzņēmumi izveido [produktu] krājumus par zemu cenu, lai pēc paplašināšanās tos tirgotu par augstāku cenu.

155 Turklāt tiktāl, ciktāl Polijas Republika ar izvirzīto argumentu būtībā atkārtoti norāda uz nediskriminācijas principa pārkāpumu, ir jāatsaucas uz šī sprieduma 127.–136. punktu.

156 Treškārt, Polijas Republika norāda, ka galvenais lauksaimniecības produktu uzkrāšanas spekulatīviem nolūkiem iemesls atspoguļojas to importēšanā, kas saistīta ar starpību starp piecpadsmit valstu Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi un jauno dalībvalstu ievedmuitas nodokļa likmi, un šajā sakarā tā norāda, ka atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003, tās redakcijā ar grozījumiem, 4. panta 5. punkta astotajam ievilkumam daži produkti ir pakļauti strīdīgajam nodoklim, lai gan Polijas 2004. gada 30. aprīlī spēkā esošā ievedmuitas nodokļa likme nebija mazāka par Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi.

157 Šo argumentu nevar atbalstīt.

158 Jāuzsver, ka Polijas Republika nav norādījusi nevienu iemeslu, kurš ļautu secināt, ka galvenais lauksaimniecības produktu uzkrāšanas spekulatīvā nolūkā cēlonis būtu iespējamā ievedmuitas nodokļa likmes atšķirība piecpadsmit valstu Kopienā un jaunajās dalībvalstīs.

159 Katrā ziņā pat tad, ja šis apgalvojums būtu pareizs, tomēr Regulā Nr. 1972/2003 paredzēto mērķu starpā nav tikai krājumu spekulatīvos nolūkos izveides, kas saistīta vai nu ar atšķirību starp ievedmuitas nodokļa likmi, kas vienam un tam pašam produktam ir piemērojama attiecīgi Kopienā vai jaunajās dalībvalstīs, vai arī to, ka šajās dalībvalstīs ir kvotas importam bez nodokļa, novēršana, bet arī lieko krājumu izveides, kas radusies valsts ražošanas rezultātā, novēršana (skat. iepriekš 111.–116. punktu). Kā tas tika atgādināts iepriekš 114. un 115. punktā, šis pēdējais minētais mērķis, kurš tieši izriet no Pievienošanās akta IV pielikuma 4. nodaļas, ar Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astoto ievilkumu netiktu pilnībā īstenots, ja tas būtu ierobežots ar to, ka strīdīgais nodoklis būtu nosakāms tikai produktiem, attiecībā uz kuriem Polijas ievedmuitas nodokļa likme būtu bijusi zemāka par Kopienas ievedmuitas nodokļa likmi.

160 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, šis pamats ir noraidāms.

Par prasības pirmo daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to septiņi papildu produkti tiek pakļauti pasākumiem, kas norādīti Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā

161 Jānorāda, ka Pievienošanās akta IV pielikuma 5. nodaļā ir paredzēts:

"[..] Uz jaunajām dalībvalstīm Regula [..] Nr. 2913/92 un Regula (EEK) Nr. 2454/93 attiecas, ievērojot šādus īpašos noteikumus:

1. Neskarot Regulas [..] Nr. 2913/92 20. pantu, tādas preces, kuras pievienošanās dienā paplašinātajā Kopienā atrodas pagaidu uzglabāšanā vai attiecībā uz kurām tiek īstenots kāds no muitas režīmiem vai procedūrām, kas paredzētas minētās regulas 4. pantā, 15. panta b) punktā vai 16. panta b) līdz g) punktā [4. panta 15. punkta b) apakšpunktā vai 16. punkta b) līdz g) apakšpunktā], vai kuras paplašinātajā Kopienā tiek transportētas pēc tam, kad attiecībā uz tām jau veiktas eksporta formalitātes, ir atbrīvotas no muitas nodokļiem un citiem muitas pasākumiem, laižot tās brīvā apgrozībā, ja tiek uzrādīts kāds no turpmāk norādītajiem apliecinājumiem [..]."

162 Jāatgādina, ka Regulas Nr. 1972/2003 3. pants ir piemērojams, tieši atkāpjoties no iepriekš minētās normas, kā arī Regulas Nr. 2913/92 20. un 214. panta.

163 Tāpat saskaņā ar Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktu par minētās regulas 4. panta 5. punktā uzskaitītajiem produktiem, kuri līdz 2004. gada 1. maijam ir bijuši brīvā apgrozībā piecpadsmit valstu Kopienā vai jaunajā dalībvalstī un kuri 2004. gada 1. maijā atrodas pagaidu glabāšanā vai arī bijuši pakļauti kādam no Regulas Nr. 2913/92 4. panta 15. punkta b) apakšpunktā un 16. punkta b) līdz g) apakšpunktā minētajiem muitas režīmiem vai procedūrām paplašinātajā Kopienā, vai kuri pēc eksporta formalitāšu nokārtošanas tiek transportēti paplašinātajā Kopienā, maksā *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmi, kāda piemērojama dienā, kad tos laiž brīvā apgrozībā. Tomēr iepriekš minētais nav piemērojams produktiem, kurus eksportē no piecpadsmit valstu Kopienas, ja ievedējs sniedz pierādījumu, ka eksportētājvalstī par šiem produktiem eksporta kompensācija nav pieprasīta.

164 Turklāt atbilstoši attiecīgā panta 3. punktam par 4. panta 5. punktā minētajiem produktiem, kurus 2004. gada 1. maijā no trešām valstīm ieved jaunajā dalībvalstī un uz kuriem attiecināma ievešana pārstrādei, kas minēta Regulas Nr. 2913/92 4. panta 16. punkta d) apakšpunktā, vai pagaidu ievešana, kas minēta turpat 4. panta 16. punkta f) apakšpunktā, un kurus laiž brīvā apgrozībā minētajā dienā vai vēlāk, maksā ievedmuitas nodokli, kāds piemērojams produktiem, ko ieved no trešām valstīm, dienā, kad tos laiž brīvā apgrozībā.

165 Jāuzsver, no vienas puses, ka Regulas Nr. 2913/92 4. panta 15. punkta b) apakšpunktā minētā muitas noteikumos atzītā izmantošana nozīmē preču ievešanu brīvajā zonā vai brīvajā noliktavā, un, no otras puses, ka Regulas Nr. 2913/92 4. panta 16. punkta b)–g) apakšpunktā minētā muitas procedūra šādā izpratnē nozīmē tranzītu, glabāšanu muitas noliktavā, ievešanu pārstrādei, pārstrādi muitas kontrolē, pagaidu ievešanu un izvešanu pārstrādei.

166 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 166. panta a) punktam brīvās zonas un brīvās noliktavas ir tostarp Kopienas muitas teritorijas daļas vai telpas, kas atrodas šajā teritorijā un ir norobežotas no pārējās teritorijas, kur ievedmuitas nodokļu un tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanas vajadzībām Kopienas preces tiek uzskatītas par ārpus Kopienas muitas teritorijas esošām, ja tās nav laistas brīvā apgrozībā vai nodotas citā muitas procedūrā, vai netiek izmantotas vai patērētas tādā veidā, kas nav paredzēts muitas noteikumos.

167 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 91. pantam ārējā tranzīta procedūra atļauj Kopienas muitas teritorijā pārvietot no viena punkta uz otru:

"a) ārpuskopienas preces, neattiecinot uz tām ievedmuitas nodokļus un citus maksājumus vai tirdzniecības politikas pasākumus;

b) Kopienas preces, kas ir pakļautas kādam no Kopienas pasākumiem attiecībā uz to izvešanu uz trešajām valstīm un attiecībā uz kurām izpildītas attiecīgās izvešanas formalitātes."

168 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 98. pantam procedūra glabāšanai muitas noliktavā ļauj muitas noliktavās glabāt, no vienas puses, ārpuskopienas preces, nepiemērojot tām ievedmuitas nodokļus un citus maksājumus vai tirdzniecības politikas pasākumus, un, otras puses, Kopienas preces, ja Kopienas tiesību aktos īpašās jomās noteikts, ka to novietošanai muitas noliktavā seko tādu pasākumu piemērošana, kādi parasti saistīti ar šādu preču izvešanu.

169 Atbilstoši šīs pašas regulas 114. panta a) punktam procedūra "ievešana pārstrādei" ļauj Kopienas muitas teritorijā vienai vai vairākām pārstrādes darbībām izmantot šādas preces — ārpuskopienas preces, kas paredzētas atkalizvešanai no Kopienas muitas teritorijas kompensācijas produktu veidā, neattiecinot uz tām ievedmuitas nodokļus vai tirdzniecības politikas pasākumus.

170 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 130. pantam pārstrāde muitas kontrolē ļauj Kopienas muitas teritorijā izmantot ārpuskopienas preces, nepiemērojot tām ievedmuitu vai tirdzniecības politikas pasākumus, darbībās, kas maina to raksturu vai stāvokli, un šādu darbību rezultātā radušos produktus laist brīvā apgrozībā ar tiem atbilstošu ievedmuitas nodokļa likmi.

171 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 137. pantam pagaidu ievešanas procedūra ļauj Kopienas muitas teritorijā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem un bez tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanas izmantot ārpuskopienas preces, kas paredzētas atkalizvešanai nemainītā veidā, izņemot parastas pārmaiņas, kas radušās to lietošanas rezultātā.

172 Atbilstoši Regulas Nr. 2913/92 145. panta 1. punktam procedūra "izvešana pārstrādei", neskarot īpašas normas, kas attiecas uz standarta apmaiņas sistēmas jomām, atļauj

Kopienas preces uz laiku izvest no Kopienas muitas teritorijas apstrādei un tajā iegūtos produktus laist brīvā apgrozībā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.

173 No iepriekšējiem punktiem izriet, ka muitas režīmi un procedūras, uz kuriem ir atsauce Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā, attiecas tostarp uz situācijām, kurās preces šķērso Kopienas robežas, tomēr par tām jāmaksā atbilstošie muitas nodokļi vai nu tādēļ, ka to gala adresāts vēl nav noteikts, vai arī tādēļ, ka tās ir paredzētas tirgum, kas nav Kopienas tirgus. Šīs preces, kuras būtu ieguvušas Kopienas preču statusu 2004. gada 1. maijā, tāpat kā preces, kuras paplašinātajā Kopienā tiktu transportētas pēc tam, kad attiecībā uz tām jau veiktas eksporta formalitātes, atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētajam pasākumam ir priekšmeti, kuriem ievedmuitas nodoklis piemērojams *erga omnes* brīdī, kad tie tiek laisti brīvā apgrozībā.

Par pirmo pamatu, kas saistīts ar preču brīvas aprites principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

174 Polijas Republika uzskata, ka ar Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktu ieviestie nodokļi ir muitas nodokļi, kā to pierāda fakts, ka tos iekasē muitas dienesti muitas procedūru attiecībā uz produktiem, kuri Kopienas robežu šķērsošanas laikā ir pakļauti atlikšanas režīmam, kontekstā. Šis raksturs tiekot apstiprināts arī, pirmkārt, ar faktu, ka minētie pasākumi atbilstoši attiecīgās normas 1. punkta redakcijai ir atkāpe no Pievienošanās akta normām, kurās paredzēts produktus atbrīvot no muitas nodokļiem un citiem muitas pasākumiem, laižot tās brīvā apgrozībā, otrkārt, ar analoģiskas normas pamatojumu, [proti], Komisijas 2004. gada 14. janvāra Regulas (EK) Nr. 60/2004, ar ko nosaka pārejas posma pasākumus cukura nozarē sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos (OV L 9, 8. lpp.), 5. pantu, kuru Komisija izklāstījusi šīs regulas preambulas sestajā

apsvērumā, un, treškārt, ar faktu, ka Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktā ir skaidri norādīts, ka "par produktiem [..] maksā *erga omnes* ievedmuitas nodokļ[a] likmi".

175 Polijas Republika norāda, ka atbilstoši EKL 25. pantam ievedmuitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību, kurus noteikušas vai nu dalībvalstis, vai Kopienu iestādes, ir aizliegti starp dalībvalstīm un tos nav iespējams pamatot ar to mērķi.

176 Atbilstoši šī aizlieguma absolūtajam raksturam, Tiesa ir konstatējusi, ka Kopienu iestādēm kopējās lauksaimniecības politikas jomā piešķirtās pilnvaras katrā ziņā no pārejas posma beigām ir jāīsteno, izslēdzot jebkādus pasākumus, kas apdraud muitas nodokļu un kvalitatīvo ierobežojumu vai nodokļu vai maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību starp dalībvalstīm likvidēšanu (Tiesas 1978. gada 20. aprīļa spriedums apvienotajās lietās 80/77 un 81/77 *Les Commissionnaires Réunis* un *Les Fils de Henri Ramel*, *Recueil*, 927. lpp., 35. punkts). Tāpat jebkura atkāpe no šī aizlieguma ir jāparedz skaidri un jāinterpretē šauri (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Les Commissionnaires réunis* un *Les Fils de Henri Ramel*, 24. punkts). It īpaši ar Pievienošanās līgumiem ieviestās atkāpes no preču brīvas aprites principa ir jānosaka skaidri un nepārprotami, kā arī jāinterpretē šauri (Tiesas 1998. gada 3. decembra spriedums lietā C-233/97 *KappAhl*, *Recueil*, I-8069. lpp., 18. un 21. punkts).

177 Tādējādi Polijas Republika uzskata, ka Komisija ieviestos maksājumus nevar pamatot ar vajadzību novērst normu, kas attiecas uz Regulas Nr. 1972/2003 4. pantā paredzētajiem liekajiem krājumiem, sekas. Turklāt Polijas Republika norāda, ka šī pēdējā minētā pasākuma mērķis ir novērst spekulatīvos darījumus, un vērš uzmanību uz to, ka starp ieviestajiem muitas nodokļiem un šādām darbībām nav nekādas saiknes.

178 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

179 Polijas Republikas apgalvojums nevar tikt pieņemts. Pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika, Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētā nodokļa iekasēšana nav pretrunā EKL 25. pantā norādīto ievedmuitas nodokļu vai maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegumam, jo minētais nodoklis nav maksājums, kuru vienpusēji ir noteikusi kāda dalībvalsts, bet tas ir Kopienas pasākums, kurš veikts pārejas posmā, lai, pievienojoties desmit jaunajām Eiropas Savienības dalībvalstīm, izvairītos no noteiktām grūtībām kopējās lauksaimniecības politikas jomā (šajā sakarā skat. Tiesas 1978. gada 25. maija spriedumu lietā 136/77 *Racke*, *Recueil*, 1245. lpp., 7. punkts).

180 Turklāt ir jānorāda, ka Komisija Regulu Nr. 1972/2003 un tādējādi tās 3. pantu pieņēma, pamatojoties uz normu, ar kuru tai ir atļauts veikt pārejas posma pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pāreju no jaunajās dalībvalstīs spēkā esošās sistēmas uz sistēmu, kas izriet no kopējās lauksaimniecības politikas piemērošanas, proti, Pievienošanās akta 41. panta [piemērošanas]. Šie pārejas posma pasākumi var būt tostarp atkāpes no normām, kas pretējā gadījumā noteiktā tiesiskā situācijā būtu jāpiemēro, piemēram, EKL 25. pants. Tādējādi Pirmās instances tiesas pārbaude ir jāveic tikai saistībā ar jautājumu, vai ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantu ieviestie pasākumi ir pārejas posma pasākumu, kuri var tikt veikti atbilstoši šai Pievienošanās akta normai, neatņemama sastāvdaļa. Ja tas tā ir, šo sistēmu principā nevar uzskatīt par tādu, kas ir pretrunā Līguma un Pievienošanās akta normām attiecībā uz muitas nodokļa aizliegumu (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 20. oktobra spriedumu lietā 119/86 Spānija/Padome un Komisija, *Recueil*, 4121. lpp., 15. punkts).

181 Līdz ar to Polijas Republika, lai apstrīdētu ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantu ieviesto maksājumu likumību, nevar lietderīgi atsaukties uz preču brīvas aprites principa un it īpaši uz EKL 25. panta pārkāpumu. Turklāt tā varētu norādīt arī, ka ar atkāpi no līguma normām, kas ieviesta ar minētās regulas 3. pantu, tiek pārsniegtas Komisijai ar Pievienošanās akta 41. pantu piešķirtās pilnvaras, ko tā minējusi otrā pamata kontekstā, kurš tādējādi ir jāpārbauda uzreiz kā nākamais.

Par otro pamatu, kas saistīts ar Komisijas pilnvaru neesamību un Pievienošanās akta 22. un 41. panta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

182 Polijas Republika norāda, ka Pievienošanās akts ir sarunu starp Eiropas Savienības pievienošanās kandidātvalstīm un Eiropas Savienību rezultāts. Tā atgādina, ka atbilstoši tā 22. pantam "pasākumus, kas uzskaitīti [Pievienošanās akta] IV pielikumā, piemēro atbilstīgi nosacījumiem, kas paredzēti minētajā pielikumā". Atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 1. punktam šī norma ir piemērojama, "atkāpjoties no Pievienošanās akta IV pielikuma 5. nodaļas", kas nozīmē, ka Komisija sev piešķir vienpusējas tiesības grozīt pievienošanās sarunu secinājumus, pārkāpjot Pievienošanās akta normu grozīšanas vai piemērošanas apturēšanas procedūras, kas paredzētas minētā akta 7.–9. pantā.

183 Polijas Republika uzskata, ka Pievienošanās akta 41. panta pirmā daļa var būt tikai pamats pārejas posma pasākumiem, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pāreju uz sistēmu, kas izriet no kopējās lauksaimniecības politikas piemērošanas ar Pievienošanās aktā norādītajiem nosacījumiem. Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzēto pārejas posma pasākumu mērķis neesot pilnveidot Pievienošanās aktu, bet ieviest atšķirīgus risinājumus, kuri kavētu minētā akta IV pielikuma 5. nodaļā paredzēto pasākumu veikšanu un nelabvēlīgi tam grozītu pievienošanās nosacījumus.

184 Pēc Polijas Republikas domām, Komisija nevarot apgalvot, ka tā ir tikai precizējusi Pievienošanās akta saturu, jo ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzēto pasākumu tiek ieviesta atkāpe attiecībā uz Pievienošanās akta IV pielikuma 5. nodaļā noteiktajiem atlikšanas režīma piemērošanas nosacījumiem.

185 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

186 Ir skaidrs, ka Komisija nevar grozīt Pievienošanās akta redakciju, pārkāpjot atbilstošās tiesību normas, kas šajā sakarā paredzētas Līgumā un Pievienošanās aktā. Tomēr, kā Komisija pamatoti norādīja, minētā akta 41. pantā ir atļauts veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pāreju no jaunajās dalībvalstīs spēkā esošās sistēmas uz sistēmu, kas izriet no kopējās lauksaimniecības politikas piemērošanas.

187 Ir jāatgādina arī, ka attiecībā uz 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošu produktu liekajiem krājumiem, kuri atrodas jaunajās dalībvalstīs, kā tas izriet arī no iepriekš šajā spriedumā izklāstītajiem apsvērumiem, nodokļu iekasēšanas sistēma, kas paredzēta Regulas Nr. 1972/2003 4. pantā, kurā tostarp ir ietverta nodokļu iekasēšana par atsevišķu uzņēmumu īpašumā esošajiem liekajiem krājumiem, ir viens no pārejas posma pasākumiem, kuru Komisija var veikt atbilstoši Pievienošanās akta 41. panta pirmajai daļai.

188 Līdz ar to ar šo pēdējo minēto normu ir jāaptver arī pasākumi, kas vajadzīgi, lai aizsargātu nodokļu iekasēšanas sistēmas lietderīgo iedarbību, jo pretējā gadījumā ar attiecīgo sistēmu sasniedzamie Kopienas tirgus mērķi, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pāreju no jaunajās dalībvalstīs spēkā esošās sistēmas uz sistēmu, kas izriet no kopējās lauksaimniecības politikas piemērošanas, netiktu īstenoti.

189 Tādējādi, kā to savā atbildē uz pirmo pamatu norādījusi Komisija, ir jāpārbauda, vai nodokļa piemērošana produktiem, kas pakļauti atlikšanas režīmam vai kuru transportēšanas laikā paplašinātajā Kopienā pēc tam, kad attiecībā uz tiem jau veiktas eksporta formalitātes, ievedmuitas nodoklim atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 3. panta redakcijai piemērojams *erga omnes* brīdī, kad tie tiek laisti brīvā apgrozībā, ir obligāti vajadzīga, lai nodrošinātu minētās regulas 4. panta lietderīgo iedarbību.

190 Šajā sakarā jāatgādina, ka Komisijai, veicot pasākumus kopējās lauksaimniecības politikas jomā, ir plašas pilnvaras (Tiesas 1989. gada 11. jūlija spriedums lietā 265/87 *Schräder HS Kraftfutter*, *Recueil*, 2237. lpp., 22. punkts, un 2003. gada 11. septembra spriedums lietā C-445/00 Austrija/Padome, *Recueil*, I-8549. lpp., 81. punkts). Tātad Regulas Nr. 1972/2003 3. panta nelikumību var pierādīt tikai tad, ja tiek secināts, ka ar šo normu paredzētais pasākums ir acīmredzami nevajadzīgs, lai nodrošinātu minētās regulas 4. panta lietderīgo iedarbību.

191 Kā norāda Komisija, ja nebūtu Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzēto pasākumu, jaunajās dalībvalstīs darbojošies uzņēmumi varētu mākslīgi samazināt to attiecīgo produktu liekos krājumus, pakļaujot tos atlikšanas režīmam vienā vai vairākās agrākajās vai jaunajās dalībvalstīs pirms 2004. gada 1. maija. Šādi rīkojoties, minētajiem uzņēmumiem to izcelsmes valstī nebūtu pienākuma maksāt Regulas Nr. 1972/2003 4. pantā paredzēto nodokli, jo 2004. gada 1. maijā to īpašumā nebūtu lieko krājumu.

192 Tomēr produkti, kuriem ir piemērots atlikšanas režīms, joprojām būtu to rīcībā citās dalībvalstīs, un attiecīgie uzņēmumi tos varētu laist brīvā apgrozībā paplašinātajā Kopienā pēc 2004. gada 1. maija, nemaksājot strīdīgo nodokli, kas Regulas Nr. 1972/2003 4. pantam atņemtu tā jēgu.

193 Tātad ir jāsecina, ka tādi pasākumi kā tie, kas ir paredzēti Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā, ir vajadzīgi, lai nodrošinātu minētās regulas 4. panta lietderīgo iedarbību.

194 Tādējādi tiktāl, ciktāl Polijas Republika šī pamata kontekstā apstrīd Komisijas pilnvaras noteikt dalībvalstīm pienākumu iekasēt nodokli par to teritorijā 2004. gada 1. maijā esošajiem produktiem, kas pakļauti atlikšanas režīmam, nevis šī nodokļa noteikšanas nosacījumus un samērīgo raksturu, ir jāsecina, ka šis pamats ir noraidāms.

Par trešo pamatu, kas saistīts ar nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

195 Polijas Republika norāda, ka Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka ievedmuitas nodokļa noteikšana *erga omnes* nav piemērojama precēm, kas no piecpadsmit valstu Kopienas tiek eksportētas uz Poliju, ja importētājs sniedz pierādījumu, ka eksportētājvalstī par šiem produktiem eksporta kompensācija nav pieprasīta, bet tiek noraidīta šī atkāpe attiecībā uz produktiem, kuri tiek eksportēti no Polijas uz piecpadsmit valstu Kopienu.

196 Polijas Republika piebilst, ka pēc Eiropas Savienības paplašināšanās 1995. gadā Komisija analoģiskus diskriminējošus pasākumus nav noteikusi.

197 Polijas Republika uzskata, ka šo diskrimināciju nevar pamatot ar argumentu, saskaņā ar kuru spekulēšanas risks it īpaši rodoties no Polijas izcelsmes preču plūsmas uz piecpadsmit valstu Kopienu, kas nekādi neesot pierādīts. Turklāt pat tad, ja patiešām pastāvētu spekulēšanas risks, kas it īpaši rastos no Polijas izcelsmes preču plūsmas, tas neattaisnotu veiktos pasākumus, jo [šie pasākumi] neattiecoties tikai uz "liekajiem krājumiem", bet arī uz visu šo preču daudzumu. Ja spekulēšanas risks nozīmētu, ka Polijas lauksaimniecības produkti tiktu pakļauti atlikšanas režīmiem ar nodomu spekulēt, laižot tos brīvā apgrozībā paplašinātajā Kopienā, attiecībā uz produktiem, kuri 2004. gada 1. maijā tikuši pakļauti atlikšanas muitas režīmiem, pirms pievienošanās datuma spēkā esošās preferenciālas muitas nodokļu likmes saglabāšana būtu bijis pietiekami preventīvs pasākums.

198 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

199 Kā tas tika atgādināts iepriekš 128.–130. punktā, ja nediskriminācijas starp Kopienas lauksaimniecības ražotājiem princips, kas ietverts EKL 34. panta 2. punkta otrajā daļā, prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota, 2004. gada 1. maijā lauksaimniecības situācija jaunajās dalībvalstīs tomēr bija būtiski atšķirīga no situācijas, kāda bija agrākajās dalībvalstīs.

200 Tas nozīmē, ka tikai no atšķirīgu normu piemērošanas jauno dalībvalstu uzņēmumiem un agrāko dalībvalstu uzņēmumiem nevar izrietēt nekāda diskriminācija.

201 Šajā gadījumā, kā to pamatoti norādīja Komisija, ja Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktā paredzēto normu mērķis attiecībā uz jauno dalībvalstu izcelsmes produktiem ir novērst, ka uzņēmumi, atsaucoties uz vienu no atlikšanas režīmu veidiem, varētu mākslīgi samazināt pirms 2004. gada 1. maija izveidotos krājumus, lai pēc šī datuma laistu tos brīvā apgrozībā kā produktus, kuri nav pakļauti ievedmuitas nodoklim, tad attiecībā uz Kopienas izcelsmes produktiem, kuri ir pakļauti atlikšanas režīmam vai pēc eksporta formalitāšu nokārtošanas tiek transportēti paplašinātajā Kopienā, [šīm normām] ir acīmredzami atšķirīgs mērķis.

202 Tā kā šie pēdējie minētie produkti strīdīgajam Regulas Nr. 1972/2003 4. pantā paredzētajam nodoklim nav pakļauti, minētās regulas 3. panta 2. punktā paredzēto normu mērķis tiktāl, ciktāl tas attiecas uz [šiem produktiem], nevar būt nodrošināt konkrētā nodokļa lietderīgo iedarbību.

203 Gluži pretēji, minētās regulas 3. panta 2. punktā paredzēto normu mērķis ir tostarp izvairīties no tā, ka pirms 2004. gada 1. maija no Kopienas eksportētajiem lauksaimniecības produktiem, par kuriem ir izmaksāta eksporta kompensācija, vēlāk pēc eksporta formalitāšu nokārtošanas tiktu noteikts atlikšanas režīms vai tie tiktu transportēti paplašinātajā Kopienā un laisti brīvā apgrozībā Eiropas Savienības teritorijā, nesamaksājot nodokļus, jo par šiem produktiem nepamatoti varētu no jauna saņemt eksporta kompensāciju. Šis mērķis ir norādīts Regulas Nr. 1972/2003 preambulas ceturtajā apsvērumā, saskaņā ar kuru:

"Jānovērš tāda situācija, ka par precēm, saistībā ar kurām eksporta kompensācijas ir samaksātas līdz 2004. gada 1. maijam, varētu saņemt otru kompensāciju, kad tās eksportē uz trešām valstīm pēc 2004. gada 30. aprīļa."

204 Tikai šī iemesla dēļ Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēts izņēmums, ja uzņēmums sniedz pierādījumu, ka par šiem produktiem iepriekš nav saņemta eksporta kompensācija.

205 Tā kā attiecībā uz produktiem, kuriem ir piemērots atlikšanas režīms un kuru izcelsme ir, no vienas puses, jaunās dalībvalstis un, no otras puses, piecpadsmit valstu Kopiena, abi ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā ietvertajām normām izvirzītie mērķi ir sasniegti ar atšķirīgu režīmu palīdzību, atšķirīgu režīmu piemērošana šo divu kategoriju produktiem nevar tikt kvalificēta kā diskriminējoša.

206 Visbeidzot, attiecībā uz Polijas Republikas argumentu, saskaņā ar kuru pēc Eiropas Savienības paplašināšanās 1995. gadā Komisija analoģiskus diskriminējošus pasākumus nav noteikusi, pietiek vienkārši konstatēt, ka lauksaimniecības jomā, kā tas ir norādīts iepriekš 132. punktā, katras Eiropas Savienības paplašināšanās laikā pieņemtie pārejas posma pasākumi ir jāpielāgo konkrētajiem lauksaimniecības tirgu traucējumu riskiem, kurus var izraisīt šī paplašināšanās. Tādējādi iestādēm divu secīgu paplašināšanos kontekstā nav jāpiemēro līdzvērtīgi pārejas posma pasākumi.

207 Līdz ar to šis pamats ir noraidāms.

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz pamatojuma neesamību vai nepietiekamību

— Lietas dalībnieku argumenti

208 Polijas Republika norāda, ka diskriminējošo pasākumu, kas paredzēti Regulas Nr. 1972/2003 3. panta 2. punktā, ieviešana ir minētās regulas 3. panta būtība, lai gan šajā skarā nav norādīts nekāds pamatojums.

209 Polijas Republika it īpaši noraida ideju, ka atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 4. pantam ieviestā pasākuma pamatojums pēc analoģijas var tikt piemērots arī pasākumiem, kas ieviesti ar minētās regulas 3. pantu, jo šajās normās paredzēti atšķirīgi pārejas posma pasākumi.

210 Polijas Republika uzskata, ka ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantu ieviesto pasākumu pamatojumam būtu jāietver vismaz apstākļu, kas pamato to ieviešanu, attiecībā uz noteiktu produktu grupu apraksts, īpašas normas atlikšanas režīma jomā, veida, kādā veiktais pasākums palīdz īstenot Pievienošanās akta 41. pantā noteiktos mērķus, definīcija un iemesli, kuri pamato atšķirīgo attieksmi pret piecpadsmit valstu Kopienas pilsoņiem un jauno dalībvalstu pilsoņiem.

211 Polijas Republika norāda arī, ka pārejas posma pasākumam, kas atbilstoši Regulai Nr. 3108/94 ieviests Eiropas Savienības paplašināšanās laikā 1995. gadā, bija pievienots precīzāks pamatojums, kas ietverts attiecīgās regulas preambulas otrajā apsvērumā, nekā pamatojums, kas sniegts attiecībā uz pasākumiem, kas ieviesti ar Regulas

Nr. 1972/2003 3. pantu. Turklāt šis pasākums esot mazāk ierobežojošs nekā pasākums, kas ieviests ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantu, kas pastiprina pienākumu sniegt pēdējā minētā pasākuma pamatojumu, jo Kopienu iestādei ir jāsniedz skaidrs pamatojums tās argumentācijai, ja lēmums būtiski pārsniedz iepriekšējo lēmumu robežas (Tiesas 1975. gada 26. novembra spriedums lietā 73/74 *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* u.c./Komisija, *Recueil*, 1491. lpp., 31. punkts, un 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-350/88 *Delacre* u.c./Komisija, *Recueil*, I-395. lpp., 15. punkts).

212 Visbeidzot, līdzīgs pārejas posma pasākums esot bijis paredzēts Regulas Nr. 60/2004 5. pantā un tās preambulas sestajā apsvērumā esot sniegts īpašs pamatojums.

213 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

214 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tam skaidri un nepārprotami jāatklāj to veikušās iestādes argumentācija, ļaujot ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot kontroli (skat. Tiesas 2005. gada 24. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-138/03, C-324/03 un C-431/03 Itālija/Komisija, Krājums, I-10043. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

215 Šī prasība ir jāizvērtē atbilstoši izskatāmā gadījuma apstākļiem, tostarp tiesību aktu saturam, norādītā pamatojuma raksturam un adresātu vai citu personu, kuras tieši un individuāli skar tiesību akts, iespējamai ieinteresētībai saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu uzskaitīti visi būtiskie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai ar tiesību akta pamatojumu tiek izpildītas EKL 253. panta prasības,

ir izvērtējams, ņemot vērā ne vien tā vārdisko formulējumu, bet arī kontekstu, kā arī attiecīgo jautājumu regulējošo tiesību normu kopumu (skat. iepriekš 214. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās Itālija/Komisija, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

216 Ja runa ir par regulu, pamatojums var aprobežoties ar norādi, no vienas puses, uz kopējo situāciju, kas ir novedusi pie šī akta pieņemšanas, un, no otras puses, ar norādi uz vispārējiem mērķiem, ko ar to paredzēts sasniegt (Tiesas 1985. gada 3. jūlija spriedums lietā 3/83 *Abrias* u.c./Komisija, *Recueil*, 1995. lpp., 30. punkts, un 2005. gada 10. marta spriedums lietā C-342/03 Spānija/Padome, Krājums, I-1975. lpp., 55. punkts).

217 Turklāt, ja vispārpiemērojamā tiesību aktā ir norādīts galvenais iestādes izvirzītais mērķis, būtu pārmērīgi prasīt, lai tiktu norādīts īpašs pamatojums dažādām tehniska rakstura izvēlēm (skat. Tiesas 2006. gada 7. septembra spriedumu lietā C-310/04 Spānija/Padome, Krājums, I-7285. lpp., 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

218 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jānoskaidro, vai Regulas Nr. 1972/2003 pamatojums ir pietiekams attiecībā uz jauno dalībvalstu izcelsmes produktu pakļaušanu tās 3. pantā paredzētajiem pasākumiem.

219 Šajā sakarā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1972/2003 pamatojuma būtība ir ietverta minētās regulas preambulas pirmajā līdz sestajā apsvērumā.

220 Regulas Nr. 1972/2003 preambulas pirmajā apsvērumā ir paskaidrots, ka, lai izvairītos no tirdzniecības novirzes riska, kas var ietekmēt lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju pievienošanās dēļ, ir jānosaka pārejas posma pasākumi.

221 Preambulas otrais un ceturtais apsvērums attiecas uz pasākumiem, kas saistīti ar eksporta kompensāciju.

222 Preambulas trešajā apsvērumā ir paskaidrots, ka tirdzniecības novirzes, kuru rezultātā var tikt pārtraukta tirgu organizācija, bieži vien ir saistītas ar produktiem, kurus pārvieto speciāli, rēķinoties ar paplašināšanos, un kuri nav attiecīgās valsts normālie krājumi. Minētajā apsvērumā tiek piebilsts, ka liekie krājumi var izveidoties arī valsts ražošanas rezultātā un tādēļ jāizstrādā noteikumi soda maksājumu iekasēšanai.

223 Visbeidzot, preambulas piektajā un sestajā apsvērumā ir tikai paskaidrots, ka Regulā Nr. 1972/2003 paredzētie pasākumi ir nepieciešami, atbilstoši un saskaņā ar visu attiecīgo pārvaldības komiteju atzinumu un ir jāpiemēro vienveidīgi.

224 No tā izriet, ka nevienā no iepriekš minētajiem apsvērumiem nav skaidri paskaidroti īpašie iemesli, kuri Komisijai attiecībā uz jauno dalībvalstu izcelsmes produktiem lika veikt Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētos pasākumus.

225 Šajā sakarā Polijas Republika norāda, ka Komisija skaidri ir pamatojusi citus pasākumus, kas līdzīgi Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētajiem.

226 Vispirms Polijas Republika citē Regulas Nr. 3108/94 preambulas otro apsvērumu, kas, pēc tās domām, attiecas uz minētās regulas 4. panta 3. punkta otro ievilkumu. Šī norma, saskaņā ar kuru ārpuskopienas precēm, kuras 1995. gada 1. janvārī atradās uzglabāšanā muitas noliktavā, tika ievestas pārstrādei vai atradās pagaidu importa procedūrā, šajā datumā, laižot brīvā apgrozībā, tika noteikta nodokļa starpība, kas šajā datumā attiecīgajā gadījumā piemērojama papildus jaunajās dalībvalstīs noteiktajam nodoklim, ir līdzīga Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā [paredzētajai normai]. Tomēr pretēji tam, ko

apgalvo Polijas Republika, Regulas Nr. 3108/94 preambulas otrajā apsvērumā nav precīza minētās normas pamatojuma. Šajā apsvērumā ir tikai paskaidrots, ka vienkāršošanas nolūkā ir jāpiemēro režīms, kurš pamatots ar principu, saskaņā ar kuru, ja darījums Kopienas iekšienē ir uzsākts pirms 1995. gada 1. janvāra, tam joprojām ir piemērojamas normas, kuras bija spēkā pirms šī datuma.

227 Tā citē arī Regulas Nr. 60/2004 preambulas sesto apsvērumu. Saskaņā ar šo apsvērumu tajā tiek sniegts īpašs pamatojums minētās regulas 5. pantam, ar kuru cukura nozarē tika ieviests pasākumus, kurš ir līdzīgs ar Regulas Nr. 1972/2003 3. pantu ieviestajam pasākumam. Tādējādi Regulas Nr. 60/2004 preambulas sestajā apsvērumā ir paskaidrots, ka Pievienošanās akta IV pielikuma 5. nodaļā ir paredzēts, ka preces, uz kurām attiecināti dažādi atliktā režīma veidi, pievienošanās dienā, laižot tās brīvā apgrozībā, tiek atbrīvotas no muitas nodokļiem, ja ir izpildīti zināmi nosacījumi. Tajā ir paskaidrots arī, ka cukura nozarē pastāv liels risks, ka šī iespēja tiks izmantota spekulatīvos nolūkos un ka tas varētu ļaut uzņēmējiem apiet ar šo regulu paredzēto pienākumu uz sava rēķina izņemt no tirgus jauno dalībvalstu iestāžu noteikto liekā cukura vai izoglikozes daudzumu vai, ja tie nevar sniegt apliecinājumu par šo daudzumu izņemšanu, veikt maksājumus. Visbeidzot, šajā apsvērumā ir norādīts, ka attiecībā uz produktiem, kas rada šādu risku, jānosaka muitas nodokļi, kas tiem piemērojami no dienas, kad tos laiž brīvā apgrozībā.

228 Tomēr tas, ka ir skaidrs pamatojums vēlākam pasākumam, kurš ir līdzīgs Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētajam pasākumam, neskar jautājumu par to, vai līdzīga precizējuma neesamība šajā pēdējā minētajā regulā noteikti nozīmē, ka tās pamatojums attiecībā uz 3. pantā paredzētajiem pasākumiem ir nepietiekams.

229 Lai atbildētu uz šo jautājumu, šie pasākumi ir jāaplūko to kontekstā. Kā izriet no Regulas Nr. 1972/2003 preambulas trešā apsvēruma, viens no šīs regulas pamata mērķiem ir izvairīties no tirdzniecības novirzes riska, kas var ietekmēt lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju un kas rodas, izveidojot liekos krājumus.

230 Regulas Nr. 1972/2003 sistēmā šis mērķis tiek īstenots, minētās regulas 4. pantā paredzot nodokli par jaunajās dalībvalstīs esošajiem liekajiem krājumiem; atsauce uz šī nodokļa noteikšanas atbilstošo raksturu, lai izpildītu minēto mērķi, ir skaidri izdarīta attiecīgās regulas preambulas trešajā apsvērumā.

231 Regulas Nr. 1972/2003 3. panta uzdevums attiecībā uz jauno dalībvalstu izcelsmes produktiem, kas pakļauti atlikšanas režīmam, ir tikai pilnveidot minētās regulas 4. pantā ieviesto nodokļu noteikšanas par liekajiem krājumiem sistēmu un, precīzāk, nodrošināt šīs normas lietderīgo iedarbību.

232 Attiecībā uz konkrētajiem jauno dalībvalstu izcelsmes produktiem Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētie pasākumi ir skaidri vajadzīgi, lai noslēgtu nodokļu noteikšanas sistēmu, jo, kā tas tika uzsvērts iepriekš 191.–193. punktā, ir acīmredzami, ka, ja šo pasākumu nebūtu, ikviens uzņēmums, kura īpašumā ir produkti, kas varētu tikt pakļauti minētās regulas 4. pantā ieviestajam nodoklim, varētu izvairīties no pienākuma maksāt šo nodokli, pakļaujot attiecīgos produktus vienam no šīs regulas 3. pantā minētajiem muitas režīmiem citā dalībvalstī.

233 No tā izriet, ka attiecībā uz konkrētajiem jauno dalībvalstu izcelsmes produktiem Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētie pasākumi ir tikai Komisijas tehniska izvēle, kas vērsta uz to, lai nodrošinātu minētās regulas 4. panta lietderīgo iedarbību, jo savukārt šī pēdējā minētā norma ir Komisijas galvenā tehniskā izvēle, lai īstenotu tās mērķi, proti, izvairītos no lieko krājumu izveides jaunajās dalībvalstīs.

234 Tādējādi ir jāsecina, ka, ņemot vērā iepriekš 216. un 217. pantā minēto judikatūru, Komisijai nebija pienākuma sīkāk pamatot Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzēto pasākumu vajadzību, jo minētās regulas pamatojums skaidri identificē preventīvo lieko krājumu izveides mērķi un vajadzību ieviest nodokļu noteikšanas par minētajiem

krājumiem sistēmu (preambulas trešais apsvērums), kā arī kopējo situāciju, kas izraisīja minētās regulas pieņemšanu (preambulas pirmais un trešais apsvērums, lasot tos kopsakarā). Tātad attiecīgais pamatojums šajā sakarā ir uzskatāms par pietiekamu.

235 Šo secinājumu apstiprina konteksts, kādā tika pieņemta Regula Nr. 1972/2003. Polijas Republika neapstrīd, ka tā ir tieši piedalījusies minētās regulas pieņemšanas procesā, jo tā kā novērotāja piedalījās dažādās komitejas, kura diskutēja par [regulas] pieņemšanu, sanāksmēs. Turklāt Polijas Republikai šajā jautājumā bija izsmeļoša sarakste ar Komisiju. Visbeidzot, no lietas materiāliem izriet, ka Komisija ir izteikusi gatavību diskutēt par dažādiem jautājumiem, kuri izriet no minētās regulas, un paredzēja iespējamās izmaiņas pirms šīs regulas pieņemšanas.

236 Tātad ir jāuzsver arī, ka no lietas materiāliem izriet, ka Komisija īpaši ar Polijas Republiku ir pārrunājusi, no vienas puses, jautājumu par to, vai Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzēto pasākumu pieņemšana ietilpst pilnvarās, kuras minētajai iestādei ir piešķirtas atbilstoši Pievienošanās akta 41. pantam, un, no otras puses, minēto pasākumu pieņemšanas pamatā esošos iemeslus.

237 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, šis pamats ir noraidāms.

Par piekto pamatu, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

238 Polijas Republika apgalvo, ka, noteiktiem produktiem nosakot augstāku ievedmuitas nodokļu likmi, nekā tā izriet no labvēlīgā muitas režīma, kurš pastāvēja laikposmā tieši pirms tās pievienošanās Eiropas Savienībai, Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētie pasākumi tika pieņemti, pārkāpjot tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

239 Polijas Republika uzskata, ka tai, tāpat kā Polijas saimnieciskajiem uzņēmumiem, varēja būt tiesiskā paļāvība, ka precēm, kuras atrodas pagaidu glabāšanā, ir pakļautas kādam no muitas režīmiem vai tiek transportētas paplašinātajā Kopienā, no 2004. gada 1. maija piemērojamā procedūra atbilst Pievienošanās akta IV pielikuma 5. nodaļā definētajiem principiem un ka katrā ziņā 2004. gada 30. aprīlī spēkā esošie muitas nodokļi pēc pievienošanās dienas netiks paaugstināti pat ne tikai pārejas posma pasākumu ietvaros.

240 Šajā sakarā Polijas Republika uzskata, ka, lai gan ar tiesiskās paļāvības aizsardzības principu nevar izslēgt nosacījumu izmaiņas vai pielāgošanu nākotnē, tomēr attiecīgie pārejas posma pasākumi pārsniedzot pielāgošanu un esot jauns situācijas, kura sākotnēji tika reglamentēta ar Pievienošanās aktu, tiesiskais regulējums.

241 Polijas Republika uzskata, ka Komisija savā aizstāvībā piekrīt, ka informēti uzņēmumi nevarēja paredzēt apstrīdētā tiesību akta pieņemšanu, un norāda, ka Komisija tikai apgalvo, ka tie varēja pielāgot to darbību no šī tiesību akta izrietošajām prasībām. No vienas puses, pirms pievienošanās Regula Nr. 1972/2003 poļu valodā netika publicēta, un, no otras puses, iespējamo uzņēmumu pielāgošanās strīdīgajam pasākumam varēja

notikt, vai nu ierobežojot to komercdarbību, tātad nelabvēlīgi ietekmējot to normālo komercdarbību, vai arī samaksājot *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmi.

242 Turklāt Komisijas argumentiem, kas attiecas uz ievedmuitas nodokļu summas, kas atbilst *erga omnes* nodokļiem, ieviešanas mērķi, neesot nozīmes, jo minētajiem nodokļiem neesot nekāda sakara ar spekulācijas novēršanu.

243 Visbeidzot, visas atsauces uz iepriekš 89. punktā minēto spriedumu lietā *Weidacher*, lai attaisnotu apstrīdēto pasākumu, esot pilnībā nepamatotas, jo minētais spriedums neattiecas ne uz vienu Regulas Nr. 1972/2003 3. pantam analoģisku normu.

244 Komisija Polijas Republikas argumentus apstrīd.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

245 Jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu var atsaukties, izvirzot iebildumus pret Kopienas tiesību aktu tiktāl, ciktāl Kopiena pati ir iepriekš radījusi situāciju, kas var radīt tiesisko paļāvību (skat. iepriekš 89. punktā minēto spriedumu lietā *Weidacher*, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

246 Ir jānorāda, ka Komisija šajā gadījumā nav iepriekš radījusi situāciju, kurā Polijas Republikai vai Polijas uzņēmumiem varētu rasties tiesiskā paļāvība.

247 Pirmām kārtām Kopiena nekādā ziņā ar kādu darbību vai atturēšanos no tās ieinteresēto personu lokam nav likusi saprast, ka pārejas posma pasākumi, tostarp tie, ar kuriem tiek nodrošināta pasākumu, kuru mērķis ir novērst kopējā tirgus traucējumus, kurus rada lieko krājumu izveide, lietderīgā iedarbība, 2004. gada 1. maija paplašināšanās sakarā netiks pieņemti.

248 Turklāt ir jānorāda, ka ikvienam samērā rūpīgam uzņēmumam, kurš produktus ir pakļāvis vienam no Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā paredzētajiem režīmiem pirms 2004. gada 1. maija, kopš brīža, kad *Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts Pievienošanās akts, būtu jāzina, ka atbilstoši minētā akta 41. panta pirmajai daļai Komisijai ir tiesības veikt pārejas posma pasākumus, lai jaunajās dalībvalstīs spēkā esošos režīmus pielāgotu tirgu kopīgai organizācijai, pasākumus, kuriem konkrētajā gadījumā varētu būt ietekme uz liekajiem krājumiem, kas izveidoti jau Regulas Nr. 735/2004 publicēšanas laikā, kā arī uz produktiem, kuri ir pakļauti atlikšanas režīmam (šajā sakarā skat iepriekš 89. punktā minēto spriedumu lietā *Weidacher*, 33. punkts). Turklāt šajā gadījumā plānotos pasākumus Komisija Polijas Republikai ir paziņojusi komitejas, kura diskutēja par Regulas Nr. 1972/2003 pieņemšanu, kontekstā. Tādējādi Polijas Republika nevar apgalvot, ka ir aizskarta tās tiesiskā paļāvība.

249 Līdz ar to pamats, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu, ir noraidāms.

Par prasības ceturto daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to septiņi papildu produkti tiek pakļauti visiem strīdīgajiem pasākumiem kopumā

Lietas dalībnieku argumenti

250 Polijas Republika norāda, ka, neraugoties uz Pievienošanās akta 41. pantā noteiktajām prasībām, strīdīgie pasākumi neatvieglo Polijas pāreju uz sistēmu, kas izriet no kopējās lauksaimniecības politikas īstenošanas atbilstoši Pievienošanās aktā definētajiem nosacījumiem. Tie tikai aizsargājot piecpadsmit valstu Kopienu no konkurences, kas saistīta ar jauno dalībvalstu, ņemot vērā to lauksaimniecības potenciālu, izcelsmes lauksaimniecības produktu pieplūdumu.

251 Pirmkārt, Polijas Republika apgalvo, ka Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā ir noteikts nodoklis Kopienas muitas nodokļu līmenī *erga omnes* lauksaimniecības produktiem, kas piecpadsmit valstu Kopienā tiek importēti no Polijas, un nav noteikts nodoklis pretējā situācijā. Otrkārt, tā norāda, ka ar Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā paredzētajiem pasākumiem Polijas lieko krājumu īpašniekiem noteikti nodokļi, kuru apmērs būtiski pārsniedz ieņēmumus, kurus tie varētu gūt no spekulatīvajiem darījumiem. Treškārt, tā uzsver, ka Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā ietvertie pasākumi paredz pienākumu ieviest nodokļus lauksaimniecības produktu, saistībā ar kuriem nav spekulatīvo darījumu riska un saistībā ar kuriem nav konstatēta lieko krājumu esamība valsts mērogā, lieko krājumu īpašniekiem. Polijas Republika uzskata, ka šādos apstākļos var tikai konstatēt, ka strīdīgo pasākumu patiesais mērķis ir aizsargāt piecpadsmit valstu Kopienu no leģitīmas jauno dalībvalstu uzņēmumu konkurences, kas nozīmē, ka Komisija ir nepareizi izmantojusi pilnvaras.

252 Komisija uzskata, ka šis pamats ir noraidāms.

Pirmās instances tiesas vērtējums

253 Jāsecina, ka šī pamata kontekstā Polijas Republika tikai no jauna apkopo apgalvojumus, kuri šajā spriedumā jau ir izskatīti un kas ietverti tās prasības pieteikuma iepriekš norādītajās daļās.

254 Līdz ar to ir jāsecina, ka šim pamatam nav autonoma rakstura un ka līdz ar to tas ir noraidāms to pašu iesmelu dēļ, kuru dēļ ir noraidīti pamati, kuru kopsavilkumu tas veido.

255 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir pilnībā noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

256 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Polijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Polijas Republika sedz savus un atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Jürimäe Soldevila Fragoso

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 10. jūnijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Prāvas rašanās fakti . . . . . II - 1555

Process . . . . . II - 1560

Par pieņemamību . . . . . II - 1562

Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1562

Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1566

Par lietas būtību . . . . . II - 1575

Par otro prasības daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004, jo regulā septiņi papildu produkti pakļauti pasākumam, kas norādīts Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punktā . . . . . II - 1577

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz Pievienošanās akta 41. panta noteikumu un samērīguma principa pārkāpumu . . . . . II - 1579

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1579

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1581

Par otro pamatu, kas attiecas uz nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu . II - 1589

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1589

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1591

Par prasības trešo daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta astotajā ievilkumā paredzētajam sarakstam ir pievienoti septiņi produkti . . . . . II - 1593

Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1593

Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1595

Par prasības pirmo daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to septiņi papildu produkti tiek pakļauti pasākumiem, kas norādīti Regulas Nr. 1972/2003 3. pantā . . . . . II - 1599

Par pirmo pamatu, kas saistīts ar preču brīvas aprites principa pārkāpumu . . . . . II - 1603

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1603

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1605

Par otro pamatu, kas saistīts ar Komisijas pilnvaru neesamību un Pievienošanās akta 22. un 41. panta pārkāpumu . . . . . II - 1606

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1606

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1607

Par trešo pamatu, kas saistīts ar nediskriminācijas pilsonības dēļ principa pārkāpumu . II - 1609

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1609

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1610

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz pamatojuma neesamību vai nepietiekamību . . . . II - 1612

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1612

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1613

Par piekto pamatu, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu II - 1619

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1619

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1620

Par prasības ceturto daļu, kas attiecas uz prasību atcelt Regulu Nr. 735/2004 tiktāl, ciktāl ar to septiņi papildu produkti tiek pakļauti visiem strīdīgajiem pasākumiem kopumā . . . . . II - 1622

Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1622

Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1623

Par tiesāšanās izdevumiem . . . . . II - 1623